

UOHSX006357V

ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

ROZHODNUTÍ

Č. j.: ÚOHS-S566/2012/KD-11841/2014/850/MSK

Brno 4. 6. 2014

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení sp. zn. S566/2012/KD zahájeném dne 11. 10. 2012 z moci úřední ve smyslu § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 21 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 30. 11. 2012, ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů, jehož účastníkem je:

- **Komora veterinárních lékařů České republiky**, se sídlem Brno, Palackého 1–3, PSČ 612 42, IČ 44015364, zastoupená na základě plné moci ze dne 8. 11. 2012 Mgr. Tomášem Váchou, advokátem, se sídlem Brno, Dřevařská 855/12, PSČ 602 00,

vydává v souladu s § 67 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, toto

ROZHODNUTÍ:

I.

Účastník řízení, **Komora veterinárních lékařů České republiky**, se sídlem Brno, Palackého 1-3, PSČ 612 42, IČ 44015364, zastoupená na základě plné moci ze dne 8. 11. 2012, Mgr. Tomášem Váchou,

advokátem, se sídlem Brno, Dřevařská 855/12, PSČ 602 00, tím, že Sněm Komory veterinárních lékařů České republiky schválil

- ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) Profesního řádu v části znějící: „*Veterinární lékař vykonává své povolání na vyžádání. Nabízení... veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání chovatelem je nepřípustné.*“, přičemž toto ustanovení bylo účinné prokazatelně od 14. 11. 1998 do 29. 1. 2013,
- ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) Profesního řádu znějící: „*Vykonávání vet. služby na základě konkurzu, vyjma konkurzu dle zák. č. 199/94 Sb. „zadávání veřejných zakázek“, je nepřípustné z důvodu snížení běžného standardu veterinární praxe.*“, přičemž toto ustanovení bylo účinné prokazatelně od 14. 11. 1998 do 29. 1. 2013,
- ustanovení § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu znějící: „*Žádný vet. lékař se nesmí snažit, aby při konzultaci nebo odkazu došlo k přebrání zákazníka bez souhlasu nebo proti přání původního vet. lékaře.*“, přičemž toto ustanovení bylo účinné prokazatelně od 14. 11. 1998 do 29. 1. 2013,
- ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu znějící: „*Veterinární lékař nesmí snížit úroveň veterinárního stavu tím, že přijme zakázku chovatele, o němž je mu známo, že byl dosud pravidelným zákazníkem jiného veterinárního lékaře, dříve než byl řádně ukončen vztah mezi původním veterinárním lékařem a jeho pravidelným zákazníkem. Řádným ukončením vztahu se rozumí vypořádání práv a povinností vyplývajících z uzavřené dohody mezi původním veterinárním lékařem a chovatelem.*“, přičemž toto ustanovení bylo účinné prokazatelně od 5. 11. 2005 do 29. 1. 2013,

přijal a uplatňoval v období od 14. 11. 1998 do 29. 1. 2013 **zakázaná a neplatná rozhodnutí sdružení soutěžitelů, která mohla vést k narušení hospodářské soutěže** na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti,

čímž porušil zákaz uvedený v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 360/2012 Sb.

II.

V části správního řízení sp. zn. S566/2012/KD vedeného Úřadem ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 360/2012 Sb., kterého se měl dopustit účastník řízení Komora veterinárních lékařů České republiky, se sídlem Brno, Palackého 1-3, PSČ 612 42, IČ 44015364, tím, že Sněm Komory veterinárních lékařů České republiky schválil

- ustanovení § 2 odst. 2 Profesního řádu znějící: „*Pokud veterinární lékař vykonává veterinární léčebnou a preventivní činnost jako činnost závislou, pak pouze jako zaměstnanec jiného veterinárního lékaře - držitele osvědčení. Tímto není zbaven povinnosti být sám držitelem osvědčení. Výkon léčebné a preventivní činnosti veterinárním lékařem, který je v zaměstnaneckém poměru či ve vztahu dle obchodního zákona (např. mandátní smlouva aj.) u právnické či fyzické osoby, zabývající se chovem zvířat, je u zvířat chovaných stejnou právnickou či fyzickou osobou nepřípustný.*“,

- ustanovení § 2 odst. 3 písm. f) Profesního řádu znějící: „Každý veterinární lékař je povinen nepřipustit vykonávání nebo vlastnictví vet. praxe laickými osobami. Oznámit Komoře každé nezákonné vykonávání veterinární praxe. Toto ustanovení se nevztahuje na vlastnictví budov, místností a zařízení užívaných k provozu praxe.“,
- ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) Profesního řádu v části znějící: „...uskutečnění veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání chovatelem je nepřipustné. Výjimku tvoří nouzové případy a úředně nařízené úkony.“

nebylo prokázáno porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 360/2012 Sb.

III.

Podle § 7 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 360/2012 Sb., se účastníku řízení Komoře veterinárních lékařů České republiky, se sídlem Brno, Palackého 1-3, PSČ 612 42, IČ 44015364, **plnění rozhodnutí sdružení soutěžitelů popsaných ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí do budoucna zakazuje.**

IV.

Dle § 22a odst. 1 písm. b) zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění zákona č. 360/2012 Sb., se účastníku řízení Komoře veterinárních lékařů České republiky, se sídlem Brno, Palackého 1-3, PSČ 612 42, IČ 44015364, za porušení § 3 odst. 1 téhož zákona popsaná ve výrokové části I. tohoto rozhodnutí **ukládá pokuta ve výši:**

399.600,- Kč (slovy: tři sta devadesát devět tisíc šest set korun českých).

Uložená pokuta je splatná do 90 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

V.

Dle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení Komoře veterinárních lékařů České republiky, se sídlem Brno, Palackého 1-3, PSČ 612 42, IČ 44015364, **ukládá povinnost uhradit náklady řízení paušální částkou**

2.500,- Kč (slovy: dva tisíce pět set korun českých).

Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

ODŮVODNĚNÍ

I. Použitá znění zákona

1. Dle článku II zákona č. 360/2012 Sb., kterým se s účinností od 1. 12. 2012 mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 30. 11. 2012 (dále též „**novela zákona**“), se řízení, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí podle dosavadních právních předpisů. Úřad tedy z hlediska procesního postupuje v daném řízení dle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 30. 11. 2012¹ (dále též „**ZOHS 188**“), za jehož účinnosti bylo řízení zahájeno.
2. Protiprávnost jednání účastníků řízení z hlediska hmotněprávního je Úřadem posuzována podle zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném v době spáchání jednotlivých deliktů. Vzhledem k tomu, že vytýkaná jednání byla ukončena za účinnosti zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 360/2012 Sb. (tj. jeho aktuálně účinného znění) – posuzuje Úřad protiprávnost jednání dle platného znění tohoto zákona (dále též „**ZOHS 360**“), viz vysvětlení v další části rozhodnutí v bodech 59 a 60.
3. Pro účely tohoto rozhodnutí Úřad pokud je to účelné používá označení „**zákon o ochraně hospodářské soutěže**“ pro principy a pravidla platná po celou dobu účinnosti zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže).

II. Zahájení a průběh správního řízení

4. Správní řízení sp. zn. S566/2012/KD s Komorou veterinárních lékařů České republiky, se sídlem Brno, Palackého 1-3, PSČ 612 42, IČ 44015364 (dále též „**KVL**“ nebo „**Komora**“) zahájil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále též „**Úřad**“) dne 11. 10. 2012 na základě skutečností zjištěných v rámci výkonu dozorové pravomoci Úřadu, kdy Úřad po provedené analýze vnitřních předpisů KVL zjistil, že některá ustanovení Profesního řádu mohou znamenat porušení § 3 odst. 1 zákona.² Současně se zahájením tohoto správního řízení bylo v sídle účastníka provedeno místní šetření, při němž Úřad zajistil znění Profesního řádu platného od 1. 1. 2004 a dále dokumenty týkající se jednotlivých případů porušení předmětných ustanovení Profesního řádu šetřených KVL.
5. Dne 29. 1. 2013 se v sídle Úřadu konalo jednání za účasti prezidenta KVL, předsedy legislativní komise KVL a právního zástupce KVL. Účelem jednání bylo poskytnutí informací a podkladů týkajících se této věci.
6. V rámci správního řízení Úřad vyžádal informace a podklady od účastníka řízení, dále od Českého statistického úřadu a Ministerstva zemědělství České republiky (dále též

¹ Do 30. 11. 2012 byl zákon o ochraně hospodářské soutěže účinný ve znění zákona č. 188/2011 Sb.

² Oznámení o zahájení správního řízení ze dne 10. 10. 2012 viz l.č. 1-5 správního spisu S566/2012/KD.

„**Ministerstvo zemědělství**“). Dále si Úřad obstaral aktuální znění Profesionálního řádu účinné ode dne 15. 5. 2011.

7. Úřad sdělil účastníku řízení rámcově podmínky pro narovnání na ústním jednání dne 1. 10. 2013 a oznámil, že případ je vhodný pro zahájení procedury narovnání. Účastník řízení oznámil Úřadu dopisem ze dne 11. 10. 2013 svůj zájem na zahájení procedury narovnání³. Následně Úřad zahájil proceduru narovnání Oznámením o zahájení procedury narovnání ze dne 23. 10. 2013 adresovaným KVL. Dne 7. 11. 2013 proběhlo jednání s KVL, jehož předmětem bylo shrnutí základních skutkových okolností případu a hlavních důkazů, jejich právní hodnocení a předpokládaná výše pokuty. Dopisem ze dne 14. 11. 2013 účastník řízení oznámil, že má zájem v proceduře narovnání pokračovat.
8. Dne 23. 4. 2014 obdržel Úřad závěrečný návrh narovnání, kterým, za účelem narovnání, se účastník řízení doznal v plném rozsahu ke spáchání deliktů uvedených ve sdělení výhrad a bezvýhradně a bezpodmínečně uznal svoji odpovědnost za spáchané delikty. Současně deklaroval, že nebude navrhopvat doplnění dokazování ani provedení dalších procesních úkonů a akceptoval výši pokuty specifikovanou ve sdělení výhrad.
9. Úřad v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu umožnil účastníku řízení seznámit se dne 22. 5. 2014 s podklady rozhodnutí a ve stanovené lhůtě se k nim vyjádřit. Účastník řízení této možnosti nevyužil.

III. Charakteristika účastníka řízení

10. KVL je samosprávnou stavovskou organizací sdružující veterinární lékaře zřízenou na základě zákona č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o Komoře**“). Je právnickou osobou. Dbá zejména o to, aby její členové vykonávali své povolání odborně, v souladu s jeho etikou a způsobem stanoveným obecně závaznými právními předpisy a stavovskými předpisy Komory, zaručuje odbornost svých členů a potvrzuje splnění podmínek k výkonu odborných veterinárních činností, prosazuje a hájí práva a profesní, sociální a hospodářské zájmy svých členů (§ 2 zákona o Komoře). Mimo jiné je Komora oprávněna vydávat osvědčení o splnění podmínek pro výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti svých členů.
11. Dle § 4 zákona o Komoře **každý veterinární lékař, který vykonává na území ČR veterinární léčebnou a preventivní činnost, musí být členem Komory.**
12. Orgány Komory jsou sněm, představenstvo, prezident, revizní komise, čestná rada (§ 8 zákona o Komoře). Základními články Komory jsou sdružení veterinárních lékařů v okresech.
13. Sněm je nejvyšším orgánem Komory; jeho jednání se mají právo účastnit všichni veterinární lékaři zapsaní v seznamu členů Komory. Sněm mj. schvaluje organizační řád, volební řád, jednací řád, disciplinární řád a další stavovské předpisy, dále schvaluje rozpočet a hospodaření Komory, projednává a schvaluje zprávy o činnosti orgánů Komory, stanoví výši

³ Viz I.č. 357 správního spisu S566/2012/KD.

registračního poplatku a výši členských příspěvků a jejich rozdělování. Jedním ze stavovských předpisů schválených sněmem je Profesní řád.

14. Představenstvo je nejvyšším řídicím a výkonným orgánem Komory; mj. vede seznam členů Komory, vydává členům osvědčení o splnění podmínek pro výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti. Komoru navenek zastupuje prezident Komory. Revizní komise kontroluje plnění usnesení sněmu, činnost představenstva a hospodaření Komory, provádí kontrolu dodržování povinností stanovených obecně závaznými právními předpisy a stavovskými předpisy Komory. Čestná rada projednává porušení povinností vyplývajících pro členy Komory ze stavovských předpisů, stížnosti členů a uděluje disciplinární opatření. Možná disciplinární opatření jsou následující: písemné napomenutí, pokuta do výše 30.000,- Kč, podmíněné vyškrtnutí ze seznamu členů Komory až na dobu 3 let a vyškrtnutí ze seznamu až na dobu 5 let.
15. K 31. 12. 2012 členská základna Komory čítala 3444 členů⁴, kdy 3050 z nich bylo podnikajících soukromých veterinárních lékařů a veterinárních lékařů-zaměstnanců.⁵ Komora v roce 2013 hospodařila s rozpočtem přes 18 milionů Kč.

IV. Zjištěné skutečnosti

16. Profesní řád je jedním ze stavovských předpisů KVL. Obecně Profesní řád upravuje zejména postavení veterinárního lékaře, zásady, které musí veterinární lékaři při své činnosti dodržovat a v neposlední řadě povinnosti, jež musí při výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti veterinární lékaři plnit. V § 1 odst. 1 Profesního řádu je stanoveno, že profese veterinárního lékaře je svobodným povoláním. Vstupem do Komory veterinární lékař akceptuje všechny vnitřní normy KVL a je povinen tyto po dobu platnosti svého členství dodržovat. Současně se veterinární lékař ve smyslu § 14 Profesního řádu za porušení povinností uvedených v obecně závazných právních předpisech, vztahujících se k výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti, a dále za porušení povinností uvedených v řádech Komory, zodpovídá Komoře v disciplinárním řízení.
17. Profesní řád schvaluje dle § 12 odst. 4 písm. b) zákona o Komoře sněm KVL. Obdobně pak sněm KVL schvaluje i změny vnitřních předpisů. Sněm KVL je svoláván představenstvem Komory nejméně jednou za rok a právo účasti na něm má každý člen Komory. Z každého jednání sněmu je pořizován zápis. Veškeré zápisy z jednání sněmu KVL, včetně provedených změn stavovských předpisů jsou publikovány v usnesení, které je zveřejňováno v časopise vydávaném KVL.⁶ Všichni členové Komory mají taktéž možnost se s těmito usneseními dále seznámit na internetových stránkách KVL www.vetkom.cz v neveřejné části, která je jim přístupná po zadání přihlašovacích údajů. Současně je znění veškerých stavovských předpisů v aktuální podobě k dispozici na internetových stránkách KVL www.vetkom.cz, a to ve veřejné části dostupné komukoli.

⁴ Srov. např. s rokem 2003, kdy Komora měla cca 2300 členů.

⁵ Zbýlých 394 členů KVL představovali veterinární lékaři s uloženým osvědčením (nemohou podnikat jako soukromý veterinární lékař, ale mohou např. volit a být voleni).

⁶ Dříve časopis vycházel pod názvem „Časopis Komory veterinárních lékařů České republiky“, později pod názvem „Zvěrokruh“.

18. Úřad spatřoval v době zahájení řízení možné porušení § 3 odst. 1 ZOHS 188 ve schválení šesti ustanovení Profesionálního řádu, která dále popisuje.

Ustanovení § 2 odst. 2 Profesionálního řádu

19. Ustanovení § 2 odst. 2 Profesionálního řádu stanoví následující (cit.): *„Pokud veterinární lékař vykonává veterinární léčebnou a preventivní činnost jako činnost závislou, pak pouze jako zaměstnanec jiného veterinárního lékaře-držitele osvědčení. Tímto není zbaven povinnosti být sám držitelem osvědčení. Výkon léčebné a preventivní činnosti veterinárním lékařem, který je v zaměstnaneckém poměru či ve vztahu dle obchodního zákona (např. mandátní smlouva aj.) u právnické či fyzické osoby, zabývající se chovem zvířat, je u zvířat chovaných stejnou právnickou či fyzickou osobou nepřipustný.“*
20. Ustanovení § 2 odst. 2 bylo dle sdělení KVL schváleno sněmem KVL jako součást Profesionálního řádu dne 14. 11. 1998 na VII. sněmu KVL, a to ve znění věty první a druhé. Na VIII. sněmu KVL konaném dne 11. 12. 1999 bylo schváleno doplnění tohoto ustanovení o větu třetí.⁷ Ustanovení § 2 odst. 2 Profesionálního řádu je v účinnosti doposud. Za omezení hospodářské soutěže, jehož případné objektivní zdůvodnění ve správním řízení ověřoval, Úřad považoval nemožnost veterinárních lékařů působit v zaměstnaneckém či obdobném poměru u jiné osoby než u veterinárního lékaře, držitele osvědčení.
21. KVL k otázce zaměstnávání veterinárních lékařů jinými osobami, než jsou veterinární lékaři, uvedla, že úprava § 2 odst. 2 Profesionálního řádu je v mezích zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**veterinární zákon**“) a zákona o Komoře, neboť opačný výklad by zbavoval veterinárního lékaře, který není soukromým veterinárním lékařem (tedy i např. veterinárního lékaře zaměstnaného jiným veterinárním lékařem) povinnosti dodržovat zákonná ustanovení stanovující povinnosti soukromých veterinárních lékařů, a to s plným negativním dopadem na výkon léčebné a preventivní činnosti. KVL rovněž uvedla, že smyslem ustanovení je zamezení konfliktu ekonomických zájmů chovatele se zájmem společnosti na zabezpečení hygienicky a zdravotně nezávadných potravin, ochraně životního prostředí a ochraně zdraví a pohody zvířat.

Ustanovení § 2 odst. 3 písm. f) Profesionálního řádu

22. Ustanovení § 2 odst. 3 písm. f) Profesionálního řádu uvádí, že (cit.) *„Každý veterinární lékař je povinen nepřipustit vykonávání nebo vlastnictví vet. praxe laickými osobami. Oznámit Komoře každé nezákonné vykonávání veterinární praxe. Toto ustanovení se nevztahuje na vlastnictví budov, místností a zařízení užívaných k provozu praxe.“*
23. Výše citované ustanovení bylo dle sdělení KVL schváleno sněmem KVL na VII. sněmu KVL jako součást Profesionálního řádu dne 14. 11. 1998. Ke změně znění tohoto ustanovení došlo dne 14. 11. 2003 na XII. sněmu KVL, kdy bylo znění druhé věty *„Nezákonné vykonávání vet. praxe hlásit KVL ČR.“* nahrazeno textem *„Oznámit Komoře každé nezákonné vykonávání veterinární praxe“*. Toto ustanovení Profesionálního řádu je nadále účinné. Za omezení hospodářské soutěže,

⁷ Viz I.č. 271 správního spisu S566/2012/KD.

jehož případné objektivní zdůvodnění ve správním řízení ověřoval, Úřad považoval nemožnost vlastnit veterinární praxi osobou odlišnou od veterinárního lékaře.

24. KVL k výše uvedenému ustanovení Profesního řádu uvedla, že úprava § 2 odst. 3 písm. f) Profesního řádu je v mezích veterinárního zákona a zákona o KVL, neboť jejich současné znění nedává právníkům osobám, resp. osobám odlišným od veterinárního lékaře, možnost výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti.
25. KVL se dále vyjádřila, že si je vědoma potřebnosti a naléhavosti nové právní úpravy způsobu výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti, a proto zahájila jednání s Ministerstvem zemědělství ve věci novelizace zákona o Komoře tak, aby byl výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti umožněn i podnikatelským subjektům – právníkům osobám. K tomu Úřad ověřil, že Ministerstvo zemědělství bylo skutečně osloveno KVL se záměrem novelizovat zákon o Komoře tak, aby tento zákon upravoval podmínky výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti pro právníké osoby. Následně KVL předložila Ministerstvu zemědělství paragrafované znění předmětné novely, která jí byla po posouzení vrácena za účelem dalšího postupu v rámci legislativního procesu. Legislativní proces pokračuje.

Ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) Profesního řádu

26. Ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) Profesního řádu stanoví, že (cit.) „*Veterinární lékař vykonává své povolání na vyžádání. Nabízení nebo uskutečnění veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání chovatelem je nepřípustné. Výjimku tvoří nouzové případy a úředně nařízené úkony.*“
27. Toto ustanovení bylo dle sdělení KVL součástí Profesního řádu minimálně ode dne 14. 11. 1998, kdy se konal VII. sněm KVL, na němž bylo přijato. O pozastavení účinnosti celého tohoto ustanovení rozhodla Revizní komise KVL dne 29. 1. 2013. Členové KVL se o pozastavení dozvěděli prostřednictvím zápisu Revizní komise (RK) č. 1/2013 ze dne 29. 1. 2013, který byl zveřejněn ihned po jednání Revizní komise elektronicky na internetových stránkách KVL www.vetkom.cz a všichni členové KVL jej obdrželi elektronickou poštou na vědomí. Za omezení hospodářské soutěže, jehož případné objektivní zdůvodnění ve správním řízení ověřoval, Úřad považoval omezení veterinárního lékaře aktivně nabízet své služby chovatelům.
28. KVL se k tomuto ustanovení vyjádřila v tom smyslu, že nabízení nebo uskutečnění veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání chovatelem považovala za nepřípustné z důvodu, že nabízení dalších, než zjevně potřebných služeb, se děje za účelem nadbytečné péče, která v konečném důsledku poškozují dobré jméno veterinárních lékařů jako celku a není ani v ekonomickém zájmu chovatelů. V současnosti Komora považuje část předmětného ustanovení týkající se nabízení veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání za přežitou. KVL pozastavila účinnost celého tohoto ustanovení, přestože úpravu uskutečňování veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání chovatelem KVL považuje za nezbytnou, neboť tato část ustanovení má chránit chovatele před případným prováděním veterinárních úkonů bez vědomí chovatele. K této otázce KVL v rámci řízení vyvolala diskusi, vyjádření Úřadu je obsaženo v části týkající se právního posouzení.

29. Z dokumentů zajištěných při místním šetření a vyžádaných od KVL v rámci správního řízení Úřad zjistil čtyři případy, kdy se KVL zabývala možným porušením ust. § 9 odst. 1 písm. a) Profesionálního řádu.

Ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) Profesionálního řádu

30. Ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) Profesionálního řádu stanoví, že (cit.) „*Vykonávání vet. služby na základě konkurzu, vyjma konkurzu dle zák. č. 199/94 Sb. „zadávání veřejných zakázek“, je nepřípustné z důvodu snížení běžného standardu veterinární praxe.*“
31. Výše uvedené ustanovení bylo dle sdělení KVL přijato jako součást Profesionálního řádu na VII. sněmu KVL konaném dne 14. 11. 1998, přičemž do 20. 10. 2007 bylo zakotveno v § 9 odst. 1 písm. b) Profesionálního řádu a od tohoto data bylo zakotveno v § 9 odst. 1 písm. c) Profesionálního řádu. K pozastavení účinnosti tohoto ustanovení Revizní komisí KVL došlo dne 29. 1. 2013. Členové KVL se o pozastavení dozvěděli prostřednictvím zápisu Revizní komise (RK) č. 1/2013 ze dne 29. 1. 2013, který byl zveřejněn ihned po jednání Revizní komise elektronicky na internetových stránkách KVL www.vetkom.cz a všichni členové KVL jej obdrželi elektronickou poštou na vědomí. Za omezení hospodářské soutěže, jehož případné objektivní zdůvodnění ve správním řízení ověřoval, Úřad považoval omezení veterinárního lékaře účastnit se výběrového řízení (s výjimkou případů, kdy se jedná o veřejnou zakázku).
32. KVL k výše citovanému ustanovení uvedla, že konkurzní řízení bylo svou povahou soutěží zjednodušenou na srovnání cenové nabídky a mělo za cíl vyloučit cenovou soutěž, která by mohla vést k provádění jednotlivých úkonů bez náležité péče a přípravků. V současnosti Komora považuje předmětné ustanovení za přežitě.
33. K uplatňování předmětného ustanovení Úřad uvádí, že z dokumentů zajištěných při místním šetření a vyžádaných od KVL v rámci správního řízení Úřad nezjistil, že by KVL šetřila porušení ust. § 9 odst. 1 písm. c) Profesionálního řádu; KVL si rovněž není takového šetření vědoma.

Ustanovení § 11 odst. 5 písm. c) Profesionálního řádu

34. V § 11 odst. 5 písm. c) Profesionálního řádu je uvedeno, že (cit.) „*Žádný vet. lékař se nesmí snažit, aby při konzultaci nebo odkazu došlo k přebrání zákazníka bez souhlasu nebo proti přání původního vet. lékaře.*“
35. Ustanovení § 11 odst. 5 písm. c) bylo dle sdělení KVL přijato jako součást Profesionálního řádu dne 14. 11. 1998 na VII. sněmu KVL. Účinnost tohoto ustanovení pozastavila Revizní komise KVL ke dni 29. 1. 2013. Členové KVL se o pozastavení dozvěděli prostřednictvím zápisu Revizní komise (RK) č. 1/2013 ze dne 29. 1. 2013, který byl zveřejněn ihned po jednání Revizní komise elektronicky na internetových stránkách KVL www.vetkom.cz a všichni členové KVL jej obdrželi elektronickou poštou na vědomí. Za omezení hospodářské soutěže, jehož případné objektivní zdůvodnění ve správním řízení ověřoval, Úřad považoval omezení veterinárního lékaře ujmout se při konzultaci či odkazu klienta (chovatele) pouze se souhlasem jiného veterinárního lékaře, svého konkurenta.

36. Na jednání konaném dne 1. 10. 2013 v sídle Úřadu KVL sdělila, že úprava obsažená v § 11 odst. 5 písm. c) Profesionálního řádu vycházela z obvyklé praxe, kdy jiný veterinární lékař, který byl požádán o poskytnutí odborného názoru, využil tuto konzultaci pro vlastní ekonomický prospěch. Komora považuje toto ustanovení za překonané.
37. K uplatňování předmětného ustanovení Úřad uvádí, že z dokumentů zajištěných při místním šetření a vyžádaných od KVL v rámci správního řízení Úřad nezjistil, že by KVL šetřila porušení ust. § 11 odst. 5 písm. c) Profesionálního řádu; KVL si rovněž není takového šetření vědoma.

Ustanovení § 11 odst. 6 Profesionálního řádu

38. Ustanovení § 11 odst. 6 Profesionálního řádu upravuje podmínky ukončení vztahu mezi veterinárním lékařem a jeho zákazníkem. Toto ustanovení Profesionálního řádu zní následovně (cit.): *„Veterinární lékař nesmí snížit úroveň veterinárního stavu tím, že přijme zakázku chovatele, o němž je mu známo, že byl dosud pravidelným zákazníkem jiného veterinárního lékaře, dříve než byl řádně ukončen vztah mezi původním veterinárním lékařem a jeho pravidelným zákazníkem. Řádným ukončením vztahu se rozumí vypořádání práv a povinností vyplývajících z uzavřené dohody mezi původním veterinárním lékařem a chovatelem.“*
39. Ke schválení tohoto ustanovení sněmem KVL jako součásti Profesionálního řádu došlo na XIV. Sněmu KVL konaném dne 5. 11. 2005. Obdobně jako v případě ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 5 písm. c) Profesionálního řádu, byla jeho účinnost pozastavena Revizní komisí KVL ke dni 29. 1. 2013. Členové KVL se o pozastavení dozvěděli prostřednictvím zápisu Revizní komise (RK) č. 1/2013 ze dne 29. 1. 2013, který byl zveřejněn ihned po jednání Revizní komise elektronicky na internetových stránkách KVL www.vetkom.cz a všichni členové KVL jej obdrželi elektronickou poštou na vědomí. Za omezení hospodářské soutěže, jehož případné objektivní zdůvodnění ve správním řízení ověřoval, Úřad považoval omezení veterinárního lékaře převzít chovatele pouze za předpokladu řádného ukončení vztahu s původním veterinárním lékařem (jeho konkurentem).
40. KVL k aplikaci tohoto ustanovení sdělila, že z hlediska etiky musel soukromý veterinární lékař pacienta po vzájemné dohodě „předat“, tj. musel majiteli zvířete poskytnout určitou sumu informací, zejména údaje o způsobu léčby a preventivních opatřeních. Tyto údaje byly duševním vlastnictvím veterinárního lékaře, které přecházelo na majitele zvířete až po uhrazení dohodnuté odměny. Dále KVL uvedla, že řádným ukončením vztahu se v praktické rovině rozumělo i úplné vyrovnání závazků chovatele vůči veterinárnímu lékaři. Komora sdělila, že v současnosti považuje předmětné ustanovení za přežití.
41. K uplatňování předmětného ustanovení Úřad uvádí, že z dokumentů zajištěných při místním šetření a vyžádaných od KVL v rámci správního řízení Úřad zjistil dva případy, kdy se KVL zabývala možným porušením ust. § 11 odst. 6 Profesionálního řádu.

Další významné okolnosti případu

42. Profesní řád obsahoval ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu již v době od 14. 11. 1998 do 14. 11. 2003 - v roce 2003 vedl Úřad s KVL správní řízení pod sp. zn. S 74/03 ve věci možného porušení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 4. 5. 2004, jež Úřad spatřoval v přijetí ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu, které znělo (cit.): „*Veterinární lékař nesmí snížit úroveň veterinárního stavu tím, že přijme zakázku chovatele, o němž je mu známo, že byl doposud pravidelným zákazníkem jiného vet. lékaře, a že nemá doposud vyrovnané závazky vůči tomuto vet. lékaři*“. Rozhodnutím Úřadu č.j. S 74/03 - 3600/03 - ORP ze dne 21. 7. 2003 bylo rozhodnuto, že KVL tím, že svým sněmem schválila dne 14. listopadu 1998 ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu a v následujícím období nedodržování tohoto ustanovení ze strany svých členů projednávala a sankcionovala, porušila v období od 14. listopadu 1998 do 30. června 2001 ustanovení § 3 odst. 1 v té době účinného zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů (dále též „**zákon č. 63/1991 Sb.**“) a v období od 1. července 2001 minimálně do vydání rozhodnutí ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 4. 5. 2004.
43. Schválení ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu sněmem Komory veterinárních lékařů České republiky bylo posouzeno jako zakázané a neplatné rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které vedlo k narušení hospodářské soutěže na trhu poskytování veterinárních léčebných a preventivních činností s dopadem zejména na chovatele podnikající v chovu zvířat. Za porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 4. 5. 2004, byla KVL uložena pokuta ve výši 200.000,- Kč. KVL bylo předmětným rozhodnutím dále uloženo opatření k nápravě spočívající ve zrušení ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 22. 7. 2004.
44. Na jednání XII. sněmu KVL konaném dne 14. 11. 2003 bylo ust. § 11 odst. 6 vypuštěno z Profesního řádu.
45. Na XIV. sněmu KVL konaném dne 5. 11. 2005 byla přijata změna Profesního řádu, na jejímž základě došlo k opětovnému zařazení ust. § 11 odst. 6 do Profesního řádu, a to ve znění uvedeném v bodu 38.
46. KVL opětovné přijetí § 11 odst. 6 Profesního řádu zdůvodnila tak, že úprava Profesního řádu ve smyslu vypuštění tohoto ustanovení byla veterinární veřejností vnímána negativně jako vnucené opatření. Navíc se KVL nadále setkávala se špatnou platební morálkou klientů svých členů. KVL proto v návaznosti na tyto skutečnosti opětovně zařadila do Profesního řádu § 11 odst. 6. Komora měla v roce 2005 za to, že tím, že bylo ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu přijato v upraveném znění, nedochází nadále k porušování soutěžních pravidel.
47. Úřad dále doplňuje, že v roce 2000 bylo s KVL vedeno správní řízení pod sp. zn. S70/2000. Úřad vydal v této věci dne 7. 12. 2000 rozhodnutí č. j. S 70/00-2018/00-220, kterým ve věci

rozhodl tak, že KVL tím, že Klub posuzovatelů dysplasie kyčelních kloubů psů (dále jen „**DKK**“) a dysplasie kloubů loketních (dále jen „**DKL**“), jako její specializovaný orgán v oboru ortopedie, stanovil pro jednotlivé posuzovatele minimální cenu za posouzení rentgenového (dále jen „**RTG**“) snímku kyčelních kloubů na DKK psů (v zápisu ze schůze Klubu posuzovatelů DKK a DKL, konané dne 19. 12. 1998, v bodě VI označeno jako „Stanovení ceny za posouzení RTG snímku na DKK“), porušila ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění zákona č. 495/1992 Sb. a zákona č. 286/1993 Sb., neboť výše uvedené stanovení minimálních cen bylo zakázanou a neplatnou dohodou, která vedla k narušení hospodářské soutěže na trhu posuzování RTG snímků na DKK u psů v České republice. Za porušení zákazu uvedeného v § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. byla KVL uložena pokuta ve výši 200.000,- Kč. Citované rozhodnutí nabylo právní moci dne 21. 9. 2001.

V. Relevantní trh

48. Relevantním trhem je podle § 2 odst. 2 ZOHS 360 trh zboží⁸, které je z hlediska své charakteristiky, ceny a zamýšleného použití shodné, porovnatelné nebo vzájemně zastupitelné, a to na území, na němž jsou soutěžní podmínky dostatečně homogenní a zřetelně odlišitelné od sousedících území. Relevantní trh se vymezuje z hlediska věcného (výrobního), geografického a časového.⁹
49. Relevantním trhem je v posuzovaném případě trh, na nějž účastník řízení působí prostřednictvím svých členů a který svými rozhodnutími bezprostředně ovlivňuje. Členové Komory vykonávají veterinární léčebnou a preventivní činnost. Ta spočívá v diagnostice, terapii a prevenci onemocnění zvířat. Cílem této činnosti je tedy udržovat zdraví zvířete ve fyziologickém stavu prostředky preventivních opatření, a pokud i přesto dojde k vychýlení zdravotního stavu zvířete od fyziologického stavu, pak ho všemi dostupnými prostředky do něj navracet, a to obecně prostředky konzervativní nebo chirurgické léčby. Součástí veterinární léčebné a preventivní činnosti je i naplňování povinnosti soukromého veterinárního lékaře minimalizovat strach, bolest a utrpení zvířete.
50. V souladu s § 60 veterinárního zákona vykonávají soukromí veterinární lékaři veterinární léčebnou a preventivní činnost na základě osvědčení o splnění podmínek pro výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti vydaného Komorou (§ 2 odst. 1 písm. f/ zákona o Komoře). Současně dle § 4 zákona o Komoře každý veterinární lékař, který vykonává na území ČR veterinární léčebnou a preventivní činnost, musí být členem Komory (tedy i veterináři vykonávající tuto činnost v pracovněprávním vztahu k jinému veterináři). K 31. 12. 2012 vykonávalo na základě osvědčení veterinární léčebnou a preventivní činnost 3050 veterinárních lékařů. Odběrateli této činnosti jsou chovatelé zvířat – jedná se zejména o chovatele hospodářských zvířat, zvířat v zájmovém chovu, zvířat v zoo a opuštěných zvířat

⁸ Legislativní zkratka "zboží" je konkretizována v § 1 odst. 1 zákona; zahrnuje výrobky a služby.

⁹ Srov. též Sdělení Komise o definici relevantního trhu pro účely práva hospodářské soutěže Společenství publikované v Úředním věstníku C 372/5 ze dne 9. 12. 1997.

v útulcích. Na základě výše uvedeného Úřad vymezil relevantní trh z hlediska věcného jako **trh veterinární léčebné a preventivní činnosti**.¹⁰

51. Veterinární léčebná a preventivní činnost probíhá na celém území ČR za homogenních podmínek, nebylo zjištěno dílčí území, na němž by podmínky soutěže byly zřetelně odlišné. Chovatel může využít služeb kteréhokoliv soukromého veterinárního lékaře vykonávajícího veterinární léčebnou a preventivní činnost na území ČR (člena Komory s osvědčením) nebo tzv. hostujícího veterinárního lékaře (z jiného členského státu EU), případně může zvolit veterinární pracoviště i mimo území ČR. Přeshraniční export/import veterinárních služeb probíhá však jen ve velmi omezené míře (desetiny či jednotky procent).¹¹ Při vymezení geografického relevantního trhu vzal Úřad v úvahu též judikaturu, podle níž neexistence přeshraničních obchodů, popř. jejich existence pouze v zanedbatelné míře, silně indikuje potřebu vymezit relevantní trh nejvýše jako národní.¹²
52. Relevantní trh z hlediska geografického byl vymezen jako **území celé České republiky**.
53. Z hlediska časového jde o trh **trvalý**, charakterizovaný pravidelnými, opakovanými dodávkami veterinární léčebné a preventivní činnosti.
54. Pro účely zjištění velikosti výše uvedeného relevantního trhu Úřad oslovil Český statistický úřad, který shromažďuje údaje o tržbách v odvětví 75 Veterinární činnosti (jde o klasifikaci ekonomických činností CZ-NACE). Bylo zjištěno, že celkový objem tržeb v tomto odvětví činil jak v roce 2010 tak v roce 2011 cca 3.660.000 tis. Kč.¹³
55. V průběhu řízení nebyla zjištěna signifikantní četnost případů, kdy Komora projednávala (nebo obdržela oznámení o) porušení některého z předmětných ustanovení Profesionálního řádu. Dopady přijetí předmětných ustanovení Komorou na trh tak byly hodnoceny v rovině převážně potenciální. Vzhledem k tomu, že každý veterinární lékař, který vykonává na území ČR veterinární léčebnou a preventivní činnost, musí být členem Komory, mohou mít rozhodnutí Komory přímý vliv na soutěžní chování všech soukromých veterinárních lékařů vykonávajících veterinární léčebnou a preventivní činnost v ČR na základě osvědčení od Komory, tedy jde o vliv na 100 % relevantního trhu.

¹⁰ Toto vymezení relevantního trhu koresponduje s vymezením trhu v rozhodnutí sp. zn. S74/03-3600/03-ORP ze dne 21. 7. 2003 ve věci KVL.

¹¹ Odhad KVL.

¹² Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 37/2011 ze dne 25. 10. 2012.

¹³ Jde o data bez DPH. Dle vysvětlivek k CZ-NACE oddíl 75 Veterinární činnosti zahrnuje poskytování zdravotní péče a kontrolní vyšetření užitkových zvířat a zvířat v zájmovém chovu. Tyto činnosti jsou poskytovány kvalifikovanými veterináři na veterinárních klinikách, ambulancích, při návštěvách na farmách, ohradách, útulcích nebo doma, v soukromých konzultačních a operačních sálech nebo jinde. Zahrnuje rovněž činnosti sanitek pro nemocná zvířata. Aktuální číselné údaje o objemu tržeb za rok 2012, nejsou ke dni 31. 1. 2014 k dispozici, dle sdělení Českého statistického úřadu nelze poskytnout ani předběžný odhad - předmětná data za rok 2012 nebyla v době vydání rozhodnutí k dispozici.

VI. Právní posouzení

Zákonná a judikatorní východiska

56. Ochrana hospodářské soutěže na trhu zboží a služeb na území České republiky byla v době od 1. 3. 1991 zajištěna zákonem č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, který byl s účinností od 1. 7. 2001 zrušen a nahrazen zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže).
57. Zákon o ochraně hospodářské soutěže prošel od počátku své účinnosti až do současnosti několika novelizacemi. Přejícné ustanovení obsažené v novele zákona řeší toliko procesní otázky, tedy postup v řízení již zahájeném. Na úpravu podmínek odpovědnosti za správní delikty, která je otázkou hmotněprávní, je vztahovat nelze¹⁴, viz dále.
58. Předmětné řízení je vedeno v režimu zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), coby obecné procesní normy upravující postup správních orgánů, vůči níž představuje zákon o ochraně hospodářské soutěže *lex specialis*.
59. Protiprávnost určitého jednání se posuzuje dle právní normy účinné v době spáchání deliktu, není-li pozdější právní úprava pro účastníka řízení příznivější. Za dobu spáchání deliktu se považuje okamžik dokončení jednání; u trvajících deliktů pak okamžik, v němž dojde k ukončení deliktního jednání, tj. okamžik odstranění protiprávního stavu. V posuzovaném případě považuje Úřad s ohledem na specifické okolnosti případu (možnost zrušení ustanovení stavovských předpisů, jež Úřad v tomto řízení shledal protisoutěžními, pouze sněmem KVL konaným jedenkrát za rok a potřebu zabránit pokračování účinku protisoutěžních ustanovení) za okamžik ukončení jednání datum oficiálního projevu KVL o sistaci předmětných ustanovení Profesního řádu.
60. Ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesního řádu byla účinná do 29. 1. 2013. Pokud jde o ustanovení § 2 odst. 2 a § 2 odst. 3 písm. f) Profesního řádu, ta jsou účinná doposud. Lze tedy uzavřít, že pro posouzení jednání KVL spočívajícího v přijetí uvedených ustanovení Profesního řádu se s ohledem na dobu jejich ukončení uplatní ZOHS 360 (zkratka zavedena výše v části I. odůvodnění). Žádná pozdější právní úprava v době vydání tohoto rozhodnutí neexistuje, otázka posouzení příznivosti pozdější právní úpravy proto odpadá.
61. Úřad doplňuje, že i dle všech znění zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), předcházejících ZOHS 360, byla definice zakázané dohody¹⁵ obsažená v § 3 odst. 1 materiálně totožná s definicí zakázané dohody v § 3 odst. 1 ZOHS 360. Také zákon č. 63/1991 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů, který platil před účinností zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), upravoval po celou dobu své účinnosti v § 3 odst. 1 materiálně totožný zákaz

¹⁴ K tomu srov. nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 192/05 ze dne 11. 7. 2007 ve věci *Telefónica O2 Czech Republic, a.s.*, nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 A 126/2002 ze dne 27. 10. 2004.

¹⁵ Viz uvedená legislativní zkratka pro zakázané dohody, rozhodnutí sdružení soutěžitelů a jednání ve vzájemné shodě.

dohod mezi soutěžiteli.¹⁶ Lze tak uzavřít, že zákaz dohod mezi soutěžiteli zůstal po celou dobu účinnosti zákona o ochraně hospodářské soutěže materiálně nezměněn. Obdobně se osobní působnost zákona o ochraně hospodářské soutěže po celou dobu jeho účinnosti vztahovala i na sdružení soutěžitelů (fyzických či právnických osob).

62. Dle § 2 odst. 1 ZOHS 360 se soutěžiteli podle tohoto zákona rozumí fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právnickými osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli.
63. V souladu s § 3 odst. 1 ZOHS 360 dohody mezi soutěžiteli, **rozhodnutí jejich sdružení** a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „**dohody**“), jejichž cílem nebo výsledkem je narušení hospodářské soutěže, jsou zakázány a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad nepovolí prováděcím právním předpisem z tohoto zákazu výjimku. Dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané (viz dále bod 101). Dále platí, že ze zákazu dohod jsou vyňaty dohody, na něž se vztahují blokové výjimky dle § 4 ZOHS 360 a dále dohody, které kumulativně splňují podmínky stanovené v § 3 odst. 4 ZOHS 360 (viz dále body 102 a násl.). Tato pravidla byla obsažena i v předchozích zněních zákona o ochraně hospodářské soutěže.¹⁷
64. Nezbytným předpokladem pro možnou deklaraci zakázaného a neplatného rozhodnutí sdružení soutěžitelů je zjištění, zda lze účastníka řízení považovat za soutěžitele (resp. sdružení soutěžitelů) ve smyslu § 2 odst. 1 ZOHS 360. Nepřítomnost ziskového prvku v činnosti soutěžitele není z hlediska osobní působnosti ZOHS 360 rozhodná. Typickým příkladem jsou svazy podnikatelů, živnostenská společenstva, komory a jiná sdružení, jejichž činnost může ovlivnit hospodářskou soutěž na trhu výrobků či služeb. V tomto smyslu je KVL, jako samosprávná stavovská organizace zřízená na základě zákona o Komoře sdružující veterinární lékaře, sdružením soutěžitelů, na které plně dopadá osobní působnost ZOHS 360 (viz § 2 odst. 1 ZOHS 360), neboť svou činností v nejširším pojetí (schvalování profesních předpisů upravujících chování členů, vydávání závazných stanovisek, stanovení podmínek pro vstup členů na trh apod.) může ovlivňovat hospodářskou soutěž probíhající v horizontální úrovni mezi poskytovateli služeb na trhu veterinárních léčebných a preventivních činností; navíc na základě principu povinného členství KVL sdružuje 100 % soutěžitelů na tomto trhu.
65. Pojem „rozhodnutí sdružení soutěžitelů“ (které může ovlivnit hospodářskou soutěž), je v zájmu efektivní aplikace ZOHS 360 vykládán z hlediska projevu vůle široce; zahrnuje nejen rozhodnutí, dohody, usnesení orgánů sdružení či opatření jeho výkonných orgánů, ale také může jít o stanovy, vnitřní předpisy sdružení apod. Rozhodnutí sdružení soutěžitelů nemusí být vydáno ve formě předvídané interními předpisy sdružení. Na rozhodnutí sdružení soutěžitelů ve smyslu § 3 odst. 1 ZOHS 360 lze nahlížet jako na formálně či neformálně podchycený projev vůle soutěžitelů učiněný prostřednictvím autority, na kterou sdružení

¹⁶ Ibid.

¹⁷ V minulosti byly dohody, jejichž dopad na soutěž je zanedbatelný (tzv. dohody *de minimis*) vyňaty při splnění stanovených podmínek ze zákazu dohod narušujících soutěž; od 1. 9. 2009 pak nejsou zakázanými dohodami.

soutěžitelé přenesli oprávnění k jejímu projevu.¹⁸ Není přitom rozhodné, zda takové rozhodnutí sdružení je přímo závazné pro členy sdružení či nikoli (může jít i o pouhé doporučení¹⁹, pokud jej lze označit za „...věrný projev vůle sdružení koordinovat chování svých členů bez ohledu na to, jaká je právní kvalifikace takového doporučení...“²⁰), ani zda je výsledkem konsensu všech členů sdružení. Rovněž není rozhodné, zda může nepřímo dopadat i na jednání jiných „nesdružených“ účastníků trhu. Prvek konsenzu a koordinace členů sdružení (soutěžitelů) je přítomen již v okamžiku, kdy členové sdružení vytvářejí. Rozhodnutí sdružení pak fakticky nahrazuje projev vůle jednotlivých soutěžitelů ve sdružení.²¹ Pro jeho protiprávnost z hlediska ZOHS 360 je rozhodné, zda ovlivňuje, případně je způsobilé ovlivnit²², soutěžní chování členů sdružení, v důsledku čehož toto rozhodnutí má nebo může mít dopad na hospodářskou soutěž.

66. K tomu, aby nejrůznější opatření, doporučení či rozhodnutí učiněná v rámci sdružení soutěžitelů naplnila skutkovou podstatu zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů ve smyslu ZOHS 360, musí být kumulativně splněno několik podmínek. Předně musí jít o úkon sdružení, tzn. ten, kdo za sdružení úkon učinil, musí být orgánem/osobou oprávněnou za sdružení vystupovat, nebo tak alespoň musí být členy sdružení vnímán. Dále musí jít o adresný úkon sdružení směřující k jeho členům (a to i nepřímo, např. prostřednictvím profesního časopisu dodávaného členům, internetových stránek sdružení apod.). Ze samotného úkonu pak musí vyplývat (a to alespoň nepřímo) zřetelná snaha o sjednocení soutěžního chování určitého okruhu soutěžitelů, kteří jsou členy sdružení (zejména u doporučujících forem rozhodnutí sdružení soutěžitelů může směřovat i vůči širšímu okruhu adresátů, včetně subjektů stojících mimo sdružení soutěžitelů). Pro posouzení toho, zda se jedná o zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů, je rovněž třeba, aby se jednalo o takový úkon sdružení, který je přímo zaměřený či alespoň nepřímo způsobující dopad na soutěžní chování jednotlivých soutěžitelů, tj. musí jít o takový projev vůle sdružení, který je zaměřený na způsobení určitého předem předvídaného protisoutěžního následku, popř. který je takový následek alespoň objektivně způsobilý přivodit.²³
67. KVL je stavovská organizace s povinným členstvím, do jejíž působnosti mimo jiné patří vydávání stavovských předpisů. Orgánem oprávněným ke schvalování stavovských předpisů, jakož i ke schvalování změn jednotlivých ustanovení, je sněm KVL, jako nejvyšší orgán Komory.²⁴ Členové KVL jsou povinni po dobu svého členství dodržovat stavovské předpisy KVL včetně Profesního řádu, a to pod hrozbou konání disciplinárního řízení. Vydání Profesního řádu a tedy i všech jeho dílčích částí je adresným úkonem KVL směřujícím ke členům KVL. Aktuální znění Profesního řádu je zveřejněno na internetových stránkách KVL.

¹⁸ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 33/2009 ze dne 12. 4. 2011 ve věci *České lékárnické komory*.

¹⁹ V praxi tedy nemusí být požadované/doporučované chování členy sdružení dodržováno.

²⁰ Viz rozsudek Evropského soudního dvora C-45/85 [1987] ECR - 405 ve věci *Verband der Sachversicherer vs. Komise*.

²¹ Viz poznámka pod čarou č. 18.

²² Zákon o ochraně hospodářské soutěže nevyžaduje, aby zakázaná dohoda k narušení hospodářské soutěže skutečně vedla (aby následek fakticky již nastal), postačí, že k narušení mohla vést. Tato skutečnost byla opakovaně potvrzena judikaturou českých soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 19/2006 ze dne 9. 1. 2007 ve věci *Komora veterinárních lékařů ČR*; rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006 ve věci *ČEZ, a.s.*).

²³ Viz poznámka pod čarou č. 18.

²⁴ K pozastavení rozhodnutí orgánů Komory je dále oprávněna revizní komise.

Právní posouzení ust. § 2 odst. 2 a § 2 odst. 3 písm. f) Profesního řádu

68. Ustanovení § 2 odst. 2 Profesního řádu je součástí vnitřního předpisu KVL přijatého nejvyšším orgánem KVL minimálně ode dne 14. 11. 1998. Ustanovení je účinné do současnosti. Veterinární lékař nemůže být v zaměstnaneckém či obdobném poměru u jiného subjektu, než opět u veterinárního lékaře.
69. Úřad v souvislosti s výše uvedeným ustanovením v první řadě zkoumal, jakým způsobem upravuje problematiku zaměstnávání veterinárních lékařů veterinární zákon a zákon o Komoře.
70. Z pohledu veterinárního zákona Úřad uvádí, že povinnosti stanovené v ustanovení § 61 tohoto zákona²⁵ se vztahují toliko na soukromého veterinárního lékaře, tj. nevztahují se na veterinárního lékaře, který není soukromým veterinárním lékařem (tedy ani např. na veterinárního lékaře zaměstnaného jiným veterinárním lékařem).
71. Zákon o Komoře v § 6 odst. 1 písm. d) stanoví, že člen Komory má právo zaměstnávat další veterinární lékaře. Úřad uvádí, že obdobně je tomu i v případě dalších svobodných povolání (např. advokátů), kdy tito jsou ze zákona oprávněni provádět výkon advokacie v zaměstnaneckém či jiném závislém poměru pouze ve vztahu ke členům jednotlivých komor (nebo jako zaměstnanci právnických osob, jejichž společníky jsou členové komor). Úřad konstatuje, že tento stav souvisí s požadavkem nezávislosti svobodných povolání, kterou jim stát přiznává. Toto nastavení přináší pozitivní efekty spočívající v tom, že osoby vykonávající svobodná povolání nejsou ovlivnitelné a do určité míry závislé na pokynech jedinců, kteří nejsou povinni dodržovat právní předpisy vztahující se na osoby vykonávající profesní činnost, byť jde z hlediska hospodářské soutěže v podstatě o omezení. U jiných svobodných povolání zákonodárce volil cestu tzv. odpovědného zástupce.
72. Ustanovení § 2 odst. 3 písm. f) Profesního řádu je součástí Profesního řádu minimálně od 14. 11. 1998. Předmětné ustanovení Profesního řádu je nadále účinné.
73. Úřad se v této souvislosti primárně zabýval právní úpravou, jež je podkladem výše uvedeného ustanovení Profesního řádu, jinak řečeno, zda platná zákonná úprava umožňuje jiným osobám než členům KVL výkon a vlastnictví veterinární praxe. Ust. § 4 odst. 2 zákona o Komoře stanoví, že do seznamu členů Komory zapíše představenstvo Komory do dvou měsíců ode dne doručení písemné přihlášky žadatele, který předložil doklad o splnění podmínek pro výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti podle veterinárního zákona a který má současně plnou způsobilost k právním úkonům. Odborně způsobilou osobou k výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti jsou dle § 59 odst. 1 veterinárního

²⁵ Mezi zmíněné povinnosti patří např. oznamovat zahájení a skončení činnosti krajské veterinární správě, informovat o podezření z výskytu nebezpečné nákazy, dbát při podávání léčiv na dodržování ochranných lhůt, vést řádnou evidenci o provedených preventivních úkonech, o použití a výdeji léčiv aj.

zákona veterinární lékaři.²⁶ Osoby (včetně právnických) odlišné od veterinárního lékaře držitele osvědčení tedy nemohou vlastnit veterinární praxi.

74. Stávající zákonná úprava způsobu výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti nereguluje, ve svém důsledku tak ani neumožňuje, výkon této činnosti právnickými osobami. Po zahájení tohoto správního řízení vstoupila KVL do jednání s Ministerstvem zemědělství z důvodu nutnosti změny současné právní úpravy tak, aby zákon o Komoře umožnil výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti i právnickým osobám (obdobně způsobu výkonu advokacie).
75. Co se týče vlastnictví veterinární praxe laickými osobami, veterinární zákon ani zákon o Komoře neobsahuje úpravu vlastnictví veterinární praxe jinými osobami než členy KVL. Jak uvedeno výše, je osobou oprávněnou k zaměstnávání veterinárních lékařů²⁷ pouze člen KVL. Osoba, která není členem KVL, by tedy nemohla mít v zaměstnaneckém či jiném závislém poměru veterinární lékaře²⁸ a jako vlastník veterinární praxe by nebyla schopná zajistit výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti podle veterinárního zákona.
76. Úřad shrnuje, že ustanovení § 2 odst. 2 a § 2 odst. 3 písm. f) Profesního řádu byla přijata v mezích veterinárního zákona a zákona o KVL. Komora přijetím těchto ustanovení sněmem KVL nevybočila ze zákonného rámce. Jedná se tak o rozhodnutí sdružení soutěžitelů (jeho orgánu) směřující ke stanovení pravidel chování na trhu členům sdružení, avšak tato pravidla vyplývají rovněž přímo ze zákonné úpravy. Úřad uzavírá, že se účastník správního řízení v této části nedopustil správního deliktu, neboť nebylo prokázáno naplnění skutkové podstaty porušení § 3 odst. 1 ZOHS 360 ve smyslu předmětu zahájeného správního řízení, a proto Úřad rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části II. tohoto rozhodnutí.
77. V této souvislosti Úřad upozorňuje na to, že po změně příslušné právní úpravy, na níž se KVL aktivně podílí, bude třeba rovněž tato ustanovení Profesního řádu uvést do souladu s budoucí legislativou při respektování soutěžních pravidel.

Právní posouzení ostatních vytýkaných ustanovení

Ust. § 9 odst. 1 písm. a) Profesního řádu

78. Ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) Profesního řádu bylo schváleno sněmem KVL dne 14. 11. 1998. Počátek tohoto správního deliktu tedy nastal dne 14. 11. 1998 a k ukončení protiprávního stavu došlo dne 29. 1. 2013 (sistací předmětného ustanovení).

²⁶ Za ně se považují absolventi vysoké školy, kteří dosáhli požadovaného vzdělání během nejméně pětiletého denního teoretického a praktického studia v magisterském studijním programu v oblasti veterinárního lékařství a hygieny, zahrnujícím studijní předměty vymezené prováděcím právním předpisem, a získali tak přiměřené znalosti a dovednosti ze studijních oborů, uvedených v prováděcím právním předpisu, na nichž je založena odborná činnost veterinárních lékařů. Dokladem o splnění podmínek pro výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti se tedy dle veterinárního zákona rozumí doklad o dosažení požadovaného vzdělání během nejméně pětiletého denního teoretického a praktického studia v magisterském studijním programu v oblasti veterinárního lékařství a hygieny.

²⁷ Vykonávajících veterinární léčebnou a preventivní činnost.

²⁸ Členy KVL.

79. Úřad poznamenává, že část ustanovení týkající se nepřipustnosti uskutečnění veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání chovatelem nepovažuje ze soutěžního hlediska za závadnou. Toto ustanovení cílí na případy, kdy například v rámci operačního zákroku na zvířeti veterinární lékař provede souběžně s požadovaným výkonem i výkon nevyžádaný, který může vést k nevratným důsledkům (nehledě k tomu, že výkon je hrazen chovatelem). Vzhledem k tomu, že se jedná o zákroky na živých tvorech, je vhodné takovou praxi neumožňovat.
80. Pokud jde o další část tohoto ustanovení spočívající v nepřipustnosti nabízení veterinárních zákroků bez předchozího vyžádání chovatelem, Úřad s ohledem na povahu správního deliktu uvedeného v § 3 odst. 1 ZOHS 360, který je deliktem ohrožovacím, konstatuje, že již samotné rozhodnutí sněmu KVL o schválení této části ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) Profesionálního řádu, mohlo ovlivnit chování veterinárních lékařů, neboť tito nemohli nabízet své služby na trhu libovolně dle svého uvážení. Uvedené ustanovení bylo způsobilé narušit soutěž na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti tak, že veterinární lékaři bez toho, aby je o jejich služby někdo požádal, nesměli aktivně působit na potenciální zákazníky a zájemce o jejich služby. Taková restrikce vytváří bariéru pro aktivní soutěžní působení veterinárních lékařů na území, na kterém působí jiní veterinární lékaři a má stejný efekt jako horizontální dohody o rozdělení trhu na teritoriálním principu.²⁹ Při neexistenci této regulace by se dle názoru Úřadu mohla rozvíjet účinnější soutěž mezi veterinárními lékaři, z čehož by s nejvyšší pravděpodobností nejvíce profitoval spotřebitel. Negativní omezení se přitom dotklo jednoho ze základních nástrojů soutěže, a sice aktivního marketingu vůči zákazníkům.
81. Úřad je s ohledem na výše uvedené toho názoru, že KVL tímto jednáním hodlala ovlivnit soutěžní chování jednotlivých soutěžitelů na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti, čímž je splněna i podmínka, že zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů má snahu ovlivňovat soutěžní chování členů sdružení.
82. Úřad konstatuje, že ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) Profesionálního řádu v části bránící členům Komory nabízet veterinární zákroky bez předchozího vyžádání chovatelem je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, jehož cílem bylo narušení hospodářské soutěže na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti, a to ode dne schválení předmětného ustanovení sněmem KVL, tj. od 14. 11. 1998 do pozastavení jeho účinnosti Revizní komisí KVL, tj. do 29. 1. 2013.

Ust. § 9 odst. 1 písm. c) Profesionálního řádu

83. Ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) Profesionálního řádu bylo schváleno sněmem KVL dne 14. 11. 1998. Úřad má za prokázané, že předmětný správní delikt trval ode dne 14. 11. 1998 do dne 29. 1. 2013, kdy došlo k ukončení protiprávního stavu (sistací předmětného ustanovení).
84. Úřad obdobně jako v případě ust. § 9 odst. 1 písm. a) Profesionálního řádu uvádí, že již samotné přijetí ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) Profesionálního řádu sněmem KVL mohlo mít vliv na chování veterinárních lékařů, a to v tomto případě z důvodu, že se veterinární lékaři nemohli dle svého svobodného uvážení účastnit výběrových řízení, resp. konkurzů, jež nebyly

²⁹ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 26/2006 ze dne 3. 4. 2007 ve věci *České lékárnické komory*.

vyhlášeny podle zákona o veřejných zakázkách (nepodléhaly tomuto zákonu). Členům Komory bylo zapovězeno nabízet svou činnost případným zájemcům o služby prostřednictvím konkurzů a soutěžit nejlepší nabídkou o získání zakázky, což vedlo k oslabení zejména cenové soutěže mezi veterinárními lékaři. Při neexistenci této regulace by se dle názoru Úřadu mohla rozvíjet účinnější soutěž mezi veterinárními lékaři, z čehož by s nejvyšší pravděpodobností nejvíce těžil chovatel, resp. spotřebitel, který pro zajištění výkonu veterinární léčebné a preventivní činnosti poptává poskytovatele této činnosti právě prostřednictvím výběrového řízení. Rovněž v případě tohoto ustanovení byla omezena možnost použít nástroj aktivního marketingu na trhu.

85. Úřad je s ohledem na výše uvedené toho názoru, že KVL tímto jednáním zamýšlela ovlivnit chování jednotlivých soutěžitelů na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti, čímž je splněna i podmínka, že zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů cílí na ovlivnění soutěžního chování členů sdružení.
86. Úřad konstatuje, že ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) Profesního řádu je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, jehož cílem bylo narušení hospodářské soutěže na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti, a to ode dne schválení předmětného ustanovení sněmem KVL, tj. od 14. 11. 1998 do pozastavení jeho účinnosti Revizní komisí KVL, tj. do 29. 1. 2013.

Ust. § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu

87. Ust. § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu bylo schváleno sněmem KVL dne 14. 11. 1998. Úřad vzal za prokázané, že předmětný správní delikt trval ode dne 14. 11. 1998 do dne 29. 1. 2013, kdy došlo k ukončení protiprávního stavu (sistací předmětného ustanovení).
88. Úřad i v tomto případě konstatuje, že již samotné přijetí ustanovení § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu sněmem KVL jako součásti vnitřních předpisů KVL mohlo působit na chování veterinárních lékařů, kteří byli omezeni v tom smyslu, že bez přímého požadavku případného zákazníka, nesměli tomuto činit nabídku v rámci konzultace problematiky související s výkonem veterinární léčebné a preventivní činnosti. Při konzultaci či odkazu tak veterinární lékaři nemohli jakýmkoli aktivním způsobem oslovit případné zákazníky jiných veterinárních lékařů za účelem možné změny v dodavateli veterinárních služeb, kdy změna dodavatele byla vázána na souhlas stávajícího (konkurenčního) dodavatele těchto služeb. Při neexistenci této regulace by se dle názoru Úřadu mohla rozvíjet účinnější soutěž mezi veterinárními lékaři, z čehož by s nejvyšší pravděpodobností nejvíce profitoval chovatel, resp. spotřebitel.
89. Úřad je s ohledem na výše uvedené toho názoru, že KVL tímto jednáním hodlala ovlivnit chování jednotlivých soutěžitelů na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti, čímž je splněna i podmínka, že zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů má snahu ovlivňovat soutěžní chování členů sdružení.
90. Úřad konstatuje, že ustanovení § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, jehož cílem bylo narušení hospodářské soutěže na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti, a to ode dne schválení

předmětného ustanovení sněmem KVL, tj. od 14. 11. 1998 do pozastavení jeho účinnosti Revizní komisí KVL, tj. do 29. 1. 2013.

Ust. § 11 odst. 6 Profesního řádu

91. Ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu se stalo součástí vnitřního předpisu KVL dne 5. 11. 2005, kdy bylo opětovně schváleno sněmem KVL. Na základě zjištěných skutečností má Úřad za prokázané, že počátek předmětného správního deliktu nastal dne 5. 11. 2005 a k ukončení protiprávního stavu došlo dne 29. 1. 2013 (sistací předmětného ustanovení Revizní komisí KVL).
92. Úřad konstatuje, že již samotné rozhodnutí sněmu Komory o schválení předmětného ustanovení do Profesního řádu jako součásti vnitřních předpisů Komory, jimiž mají členové Komory povinnost se řídit, bylo způsobilé ovlivnit chování členů Komory při rozhodování o přijetí zakázky chovatelů poptávajících veterinární léčebné a preventivní činnosti. Členové Komory nemohli přijímat zakázky určité skupiny chovatelů, a to těch, kteří neměli vypořádaná práva a povinnosti vůči původnímu veterinárnímu lékaři, se kterým byli ve smluvním vztahu. Uvedené ustanovení Profesního řádu omezovalo členy KVL v tom smyslu, že nemohli svobodně a nezávisle vstupovat do vztahů s kterýmkoli chovatelem poptávajícím odbornou činnost poskytovanou členem Komory (a to i pokud by sám chovatel měl zájem změnit dodavatele).
93. Nabídku veterinárních činností a poptávku po nich provázejí rizika, která jsou obvyklá i ve vztazích jiných podnikatelských subjektů, včetně rizika nezaplacení za dodané zboží nebo služby ze strany odběratele, nebo sporů mezi smluvními stranami ohledně dodaných služeb a výše jejich úhrady. Veterinární lékař má k zajištění svých pohledávek vůči chovatelům a k jejich vymožení k dispozici tytéž nástroje a prostředky, jakými disponují ostatní soutěžitelé poskytující na trhu jiné služby. Nepochybně patří k právu každého podnikatele svobodně rozhodovat mj. o volbě svého obchodního partnera a zvažovat rizika spojená s navázáním takového obchodního vztahu. Každý veterinární lékař se při vědomí rizika smluvního vztahu s takovým chovatelem může sám rozhodnout, zda nabídku tohoto chovatele na poskytování veterinárních činností přijme i jakým způsobem riziko neplacení pro sebe ošetří. Ochrana zájmů členů Komory nemůže být ze strany Komory uplatňována způsobem, který v konečném důsledku vede, příp. může vést k narušení hospodářské soutěže na konkrétním trhu zboží či služeb.
94. Úřad k tomuto deliktu dále uvádí, že v tomto řízení neposuzoval dřívější jednání KVL spočívající ve schválení obdobného (z hlediska jeho účinků na soutěž) ustanovení dne 14. 11. 1998 a v následném projednávání a sankcionování nedodržování tohoto ustanovení ze strany členů Komorou, neboť pro tento skutek bylo s KVL vedeno již v roce 2003 správní řízení pod sp. zn. S 74/03, v jehož rámci byla KVL uznána vinnou ze spáchání správního deliktu přijetí zakázaného a neplatného rozhodnutí sdružení soutěžitelů a sankcionována (viz bod 42 až 44). Úřad však posuzoval, zda se přijetím § 11 odst. 6 Profesního řádu (schváleným znovu v roce 2005) nedopustila KVL opětovného porušení soutěžních pravidel.

95. V návaznosti na výše uvedené dospěl Úřad k závěru, že již samotné schválení § 11 odst. 6 Profesionálního řádu sněmem Komory je zakázaným a neplatným rozhodnutím sdružení soutěžitelů, jehož cílem bylo narušení hospodářské soutěže probíhající na relevantním trhu mezi členy Komory při poskytování veterinární léčebné a preventivní činnosti, a to ode dne opětovného zařazení § 11 odst. 6 do Profesionálního řádu sněmem KVL, tj. od 5. 11. 2005, do pozastavení jeho účinnosti Revizní komisí KVL, tj. do 29. 1. 2013. Jde o recidivní jednání.

Dopad na trh

96. Narušení hospodářské soutěže či alespoň možnost jejího narušení plynoucí z dohody je nezbytným znakem materiální stránky skutkové podstaty správního deliktu uvedeného v § 3 odst. 1 ZOHS 360. Z jeho dikce vyplývá, že ZOHS 360 chrání hospodářskou soutěž nejen před faktickým narušením, ale i před potenciálním narušením. Tento názor potvrzuje i judikatura českých soudů, ze které mj. vyplývá, že zákon o ochraně hospodářské soutěže je založen na principu potenciální soutěže, takže na jeho základě lze působit i preventivně. Není proto nutné, aby zakázaná dohoda k narušení hospodářské soutěže skutečně vedla, nebo aby následek fakticky již nastal. K vyvození postihu je možno přistoupit i tehdy, je-li zde dohoda, která k takovému následku může vést, a to bez ohledu na úmysl, který k přijetí takové dohody vedl.³⁰ To znamená, že uzavření dohody v rozporu s § 3 odst. 1 ZOHS 360 je deliktem ohrožovacím, k jehož naplnění postačí ohrožení (tzn. reálné bezprostřední nebezpečí vzniku poruchy) zájmu chráněného ZOHS 360³¹. Potencialita narušení soutěže je přitom vztažena nejen k protisoutěžnímu cíli dohody, ale i k jejímu protisoutěžnímu následku.
97. Úřad uvádí, že posuzované dohody (zde ve formě rozhodnutí sdružení soutěžitelů) spadají do kategorie dohod majících již ze své podstaty protisoutěžní cíl. V případě existence protisoutěžního cíle dohody spočívajícího v narušení, omezení, či odstranění soutěže mezi konkurenty na relevantním trhu lze presumovat minimálně potenciální dopad takové dohody na trh.
98. Úřad dále konstatuje, že počet zjištěných důkazů dokládajících disciplinární řízení vedená KVL ohledně porušení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesionálního řádu byl nízký. V rámci správního řízení nebyl Úřadem podrobněji zjišťován faktický dopad zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů na hospodářskou soutěž jako takovou; dopad tak byl zkoumán pouze v rovině potenciální, což pro účely tohoto správního řízení plně postačuje.
99. Úřad konstatuje, že přijetí ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesionálního řádu mělo reálnou schopnost ovlivnit podnikatelské rozhodování veterinárních lékařů, neboť tito byli pod hrozbou sankce povinni dodržovat stavovské předpisy a byli tak omezeni ve výkonu hospodářských aktivit. Současně mohli své soutěžní chování přizpůsobit tomu, že znali v řadě podstatných bodů politiku svých konkurentů (tj. že se tito nebudou snažit o přebrání zákazníka, nebudou se účastnit konkurzů, nepřevzou zakázku chovatele, o němž je jim známo, že byl dosud pravidelným zákazníkem jiného veterinárního lékaře a svou činnost budou nabízet pouze na vyžádání).

³⁰ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 102/2004 ze dne 31. 5. 2005 ve věci *Komora veterinárních lékařů*.

³¹ Obdobně dle zákona č. 63/1991 Sb.

Úřad je toho názoru, že všechna tato ustanovení ve svém důsledku mohou vést k obdobným účinkům jako dohody o rozdělení trhu (případně o ceně), směřují k omezení intenzity střetu nabídky a poptávky na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti, podporují udržení stávajícího stavu v působení veterinárních lékařů u chovatelů, brání rozvoji konkurence mezi členy KVL a přijatou regulací ztěžují též přístup nových členů KVL k poskytování služeb u chovatelů.

100. Na základě výše uvedených skutečností dospěl Úřad k závěru, že přijetí jednotlivých ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesionálního řádu KVL mohlo mít dopad na relevantní trh a jejich cílem bylo narušení hospodářské soutěže na trhu **veterinární léčebné a preventivní činnosti**.

Nezanedbatelnost dohod

101. Dohody, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný, nejsou považovány za zakázané (§ 3 odst. 1 ZOHS 360) - jde o tzv. dohody *de minimis*.³² Přijetí předmětných ustanovení Profesionálního řádu představuje zakázaná rozhodnutí sdružení soutěžitelů obsahující tzv. tvrdá omezení bez možnosti aplikace výjimky dle Oznámení.³³ Pravidlo *de minimis* je v daném případě neaplikovatelné, i proto že členové Komory představují 100 % hráčů na relevantním trhu. Na jednání KVL sjednocující chování členské základny nebylo proto možno použít pravidlo *de minimis* ani ve formě vynětí ze zákazu, jak ho znaly předchozí úpravy.³⁴

Použití blokových výjimek dle § 4 ZOHS 360 a zákonné výjimky pro vynětí ze zákazu dohod dle § 3 odst. 4 ZOHS 360

102. Úřad konstatuje, že zakázané dohody nespĺňují podmínky pro uplatnění ani jedné z blokových výjimek přijatých na základě nařízení Evropské komise nebo Rady Evropské Unie.
103. Dále pak platí, že podle § 3 odst. 4 ZOHS 360 jsou ze zákazu dohod ve smyslu § 3 odst. 1 ZOHS 360 vyňaty dohody, které:
- a) přispějí ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje a vyhrazení spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích,
 - b) neuloží soutěžitelům omezení, která nejsou nezbytná k dosažení cílů podle písmene a),
 - c) neumožní soutěžitelům vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části trhu zboží, jehož dodávka nebo nákup je předmětem dohody.

³² Úřad pro účely výkladu zanedbatelného dopadu vydal Oznámení Úřadu o ochraně hospodářské soutěže o dohodách, jejichž dopad na hospodářskou soutěž je zanedbatelný (dále též „Oznámení“) - viz webové stránky Úřadu www.uohs.cz.

³³ Viz rozsudky Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 1/2012 ze dne 3. 4. 2012, sp. zn. 1 Afs 77/2012 ze dne 20. 12. 2012 a sp. zn. 1 Afs 23/2013 ze dne 26. 6. 2013 ve věci *Asociace užitých grafiky a grafického designu*.

³⁴ Zákon č. 63/1991 Sb., resp. zákon o ochraně hospodářské soutěže ve znění do 1. 9. 2009.

104. Úřad v řízení posuzoval možnost aplikace § 3 odst. 4 ZOHS 360. Účastník řízení v tomto směru nepředložil žádnou argumentaci. Dle názoru Úřadu přijetí ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesionálního řádu KVL nepřispívalo žádným způsobem ani ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje, rovněž nepřinášelo žádné výhody pro spotřebitele. Úřad konstatuje, že podmínky § 3 odst. 4 ZOHS 360 nejsou splněny a že vynětí ze zákazu na základě tohoto ustanovení ZOHS 360 se v daném případě neuplatní, neboť aplikace tohoto ustanovení ZOHS 360 vyžaduje jejich kumulativní splnění, negativní potenciální dopad na soutěž se přitom týkal 100 % relevantního trhu.

Subjektivní stránka deliktu

105. Odpovědnost za protisoutěžní jednání spočívající v uzavření zakázané dohody narušující soutěž je odpovědností objektivní. Konstrukce zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 31. 8. 2009, předpokládala možnost uložení pokuty či opatření k nápravě za protisoutěžní delikt pouze tehdy, jestliže k němu docházelo zaviněně, resp. úmyslně nebo z nedbalosti.³⁵ Po přijetí novely, zákona č. 155/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), tj. od 1. 9. 2009, není již Úřadu uložena povinnost, aby u soutěžitelů, tj. jak u fyzických, tak u právnických osob, které hodlá za porušení hmotněprávních ustanovení zákona o ochraně hospodářské soutěže sankcionovat, zkoumal zavinění. Úřad však tak i v těchto případech činí a ve svých rozhodnutích složku zavinění zkoumá, a to i u sdružení soutěžitelů – jež je právnickou osobou, neboť posouzení subjektivní stránky jednání účastníka řízení považuje za důležitou součást svých úvah o výši ukládané pokuty.³⁶

106. Zaviněním se rozumí psychický vztah toho, kdo se určitým způsobem chová, k výsledku jeho chování. I v soutěžním právu je třeba rozlišovat dvě základní formy zavinění: úmysl (*dolus*) a nedbalost (*culpa*). Při zkoumání formy subjektivní stránky správního deliktu, tj. zavinění, je nutno vycházet ze vztahu intelektuální a volní složky k objektu deliktu, jímž je právem chráněný zájem (tj. účinná hospodářská soutěž), proti němuž jednání směřuje.

107. Při posuzování formy zavinění Úřad též přihlédl k judikatuře evropských soudů, z níž vyplývá, že pro konstatování úmyslného porušení soutěžního práva není nezbytné, aby si soutěžitelé byli vědomi toho, že porušují zákaz stanovený soutěžními pravidly Smlouvy ES, resp. SFEU; je dostačující, aby si nemohli být nevědomi toho, že vytýkané jednání mělo za cíl nebo mohlo mít za následek narušení hospodářské soutěže na společném trhu.³⁷

108. Při posuzování subjektivní stránky jednání, jež je předmětem správního řízení, Úřad zkoumal subjektivní stránku správního deliktu spočívajícího ve schválení § 11 odst. 6 Profesionálního řádu,

³⁵ Viz § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění účinném do 31. 8. 2009.

³⁶ Srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 133/2005 ze dne 30. 11. 2006 ve věci SAZKA, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 Afs 40/2007 ze dne 3. 10. 2008.

³⁷ Srov. např. rozsudek Tribunálu v případě T-65/89 ve věci *Industrie and British Gypsum v. Komise* [1993], ECR II-389.

neboť tento delikt považuje za nejzávažnější porušení ZOHS 360 (viz dále). Úřad v případě § 11 odst. 6 Profesního řádu vycházel z toho, že KVL si byla nepochybně vědoma toho, že opětovným přijetím předmětného ustanovení může narušit nebo ohrozit účinnou hospodářskou soutěž a pro případ, že se tak stane, byla s touto skutečností srozuměna. Nasvědčuje tomu i vysvětlení poskytnuté KVL, že veterinární veřejnost se zcela neztotožnila s důvody Úřadu, pro které bylo dřívější ustanovení z Profesního řádu vypuštěno (vnímala je jako vynucené opatření), a KVL, která se setkávala se špatnou platební morálkou zákazníků svých členů, tak v návaznosti na tyto skutečnosti přikročila k opětovnému zařazení § 11 odst. 6 v upraveném znění do Profesního řádu. Přikročila k tomu přesto, že z předchozího sankčního rozhodnutí a rozhodnutí soudu byla KVL podrobně seznámena s protisoutěžními účinky takové regulace. Z výše uvedených důvodů má Úřad za to, že jednání účastníka řízení spočívající ve schválení § 11 odst. 6 Profesního řádu mělo **charakter úmyslného porušení zákona**.

109. V případě správních deliktů spočívajících ve schválení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu, Úřad nezkoumal subjektivní stránku těchto deliktů, neboť spáchání těchto dalších správních deliktů posoudil jako přitěžující okolnost (viz dále).

Delikt trvající

110. Dlouhodobé homogenní zakázané dohody je třeba vnímat jako jednání představující jeden trvající delikt. Delikt trvající je považován *de iure* za jediný skutek a jediný delikt, pro jehož posouzení je rozhodující norma účinná v době spáchání (tj. ZOHS 360).
111. Úřad konstatuje, že v tomto případě jsou naplněny všechny podmínky pro kvalifikaci posuzovaného jednání KVL jako čtyř trvajících deliktů, přičemž v případě přijetí ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu KVL trval protiprávní stav ode dne 14. 11. 1998 (den schválení ustanovení předmětných ustanovení Profesního řádu VII. sněmem KVL) a k jeho ukončení došlo dne 29. 1. 2013 (den sistace předmětných ustanovení Revizní komisí KVL). V případě správního deliktu spočívajícího v přijetí ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu pak trval protiprávní stav ode dne 5. 11. 2005 (den opětovného zařazení § 11 odst. 6 do Profesního řádu XIV. sněmem KVL) a k ukončení protiprávního stavu došlo dne 29. 1. 2013 (den sistace ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu Revizní komisí KVL). Pro úplnost Úřad doplňuje, že výše specifikovaných správních deliktů se po celou dobu jejich trvání dopouštěl stejný soutěžitel veden stejným protisoutěžním cílem.

Shrnutí

112. Jednáním KVL spočívajícím v přijetí ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesního řádu jsou naplněny všechny znaky zakázaných a neplatných rozhodnutí sdružení soutěžitelů ve smyslu § 3 odst. 1 ZOHS 360.
113. Úřad dospěl k závěru, že **účastník řízení KVL** tím, že přijal ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 jako součást Profesního řádu KVL, který byl zveřejňován prostřednictvím nejrůznějších médií (internet, časopis vydávaný KVL apod.),

přijal zakázaná a neplatná rozhodnutí sdružení soutěžitelů, která měla za cíl narušení hospodářské soutěže na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti.

Aplikace čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie

114. Úřad se dále zabýval tím, zda schválení ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesního řádu mohlo mít vliv na obchod mezi členskými státy Evropské unie. Přeshraniční poskytování veterinární léčebné a preventivní činnosti probíhá ve velmi omezené míře, a to zejména z důvodu jazykové bariéry. Výkon veterinární léčebné a preventivní činnosti se tedy děje zásadně na území ČR a nemá výraznější přeshraniční dimenzi, soutěž tedy probíhá na národní úrovni. Proto v daném případě Úřad neshledal podstatný vliv na obchod mezi členskými státy, tj. z důvodu absence unijního prvku neaplikoval na jednání účastníka řízení čl. 101 Smlouvy o fungování Evropské unie.³⁸

VII. Odůvodnění výše pokuty

115. Při úvahách o uložení pokuty vycházel Úřad ze znění ZOHS 360 (jako normy platné pro hmotněprávní posouzení deliktu). Za počátek protisoutěžního jednání u správních deliktů spočívajících v přijetí § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) Profesního řádu vzal Úřad datum 14. 11. 1998 (kdy byla tato ustanovení přijata VII. Sněmem KVL). V případě ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu za počátek protisoutěžního jednání Úřad považuje datum 5. 11. 2005 (datum opětovného schválení tohoto ustanovení jako součásti Profesního řádu). Za ukončení protiprávního stavu Úřad pokládá datum 29. 1. 2013, což je den sistace ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesního řádu Revizní komisí KVL.

116. Podle § 22a odst. 2 ZOHS 360 se za správní delikt podle odstavce 1 písm. b) uloží pokuta do 10 000 000 Kč nebo 10 % z čistého obratu dosaženého soutěžitelem za poslední ukončené účetní období, není-li dále stanoveno, že za správní delikt podle odstavce 1 písm. b) se pokuta neuloží.³⁹ Hranice stanovená pevnou částkou se uplatní zejména u soutěžitelů, kteří nejsou založeni za účelem podnikání.⁴⁰

117. Podle § 22a odst. 3 ZOHS 360 je-li pokuta podle odstavce 2 ukládána sdružení soutěžitelů, může být uložena až do výše 10 % z úhrnu čistých obrátů dosažených za poslední ukončené účetní období jeho členy. Každý člen sdružení ručí za zaplacení takto uložené pokuty do výše 10 % ze svého čistého obratu dosaženého za poslední ukončené účetní období. K tomu Úřad uvádí, že citované ustanovení cílí na dostatečné zajištění všech funkcí pokuty, jež by nemusely být naplněny v případě sdružení soutěžitelů, vykazujícího jen nízké vlastní příjmy, a tvořeného omezeným počtem členů, kteří však působí na trhu, na němž dosahují vysokých obrátů, převyšujících příjem sdružení. Ekonomická síla sdružení na trhu je pak dána obraty jeho členů, přičemž tito v souhrnu mohou představovat významný podíl na trhu. Protisoutěžní jednání takového sdružení by tak mohla závažně narušit soutěž, přičemž

³⁸ Viz rovněž důvody uvedené pro geografické vymezení trhu jako trhu národního, bod 51.

³⁹ Případy, kdy se pokuta neuloží, jsou upraveny v § 22 ba odst. 1 písm. a) ZOHS 360 a týkají se soutěžitelů, kteří splňují stanovené podmínky (využijí tzv. Leniency program).

⁴⁰ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 31 Ca 64/2004 ze dne 31. 5. 2006 ve věci ČEZ.

pokuta, jež by byla stanovena jen z nepatrného příjmu sdružení, by tuto závažnost nemohla reflektovat a plnit i své další funkce. Členové sdružení by též mohli v takovém případě obcházet zákazy prostřednictvím sdružení bez obav z postihu. Tato popsaná hrozba nedostatečného postihu ze strany Úřadu se u KVL neuplatní; KVL disponuje velmi širokou členskou základnou a kromě příspěvků převyšujících 10 mil. Kč má i další příjmy/výnosy, jež umožní uložení dostatečně citelné pokuty a vyvážení všech jejích funkcí (viz dále). Úřad proto nevycházet při uložení pokuty z obrátů jejích členů.

118. Podle § 22b odst. 1 ZOHS 360 právnická osoba nebo orgán veřejné správy za správní delikt neodpovídají, jestliže prokáží, že vynaložily veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránily. KVL sama připravila znění předmětných ustanovení a předložila je ke schválení sněmu KVL; nejednalo se tedy o situaci, kdy by KVL nemohla porušení právní povinnosti zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které bylo možno požadovat. Z tohoto důvodu KVL není oprávněna využít předmětného ustanovení.
119. Podle § 22b odst. 2 ZOHS 360 se při určení výměry pokuty právnické osobě nebo orgánu veřejné správy přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán. Dále se přihlédne k jednání právnické osoby nebo orgánu veřejné správy v průběhu řízení před Úřadem a jejich snaze odstranit škodlivé následky správního deliktu.
120. Stanovení výše pokuty v mezích ZOHS 360 je věcí správního uvážení Úřadu, které se v konkrétním případě odvíjí od posouzení skutkových okolností. Dle judikatury českých soudů⁴¹ konkrétní forma postihu a jeho výše musí působit natolik silně, aby od podobného jednání odradila i jiné nositele obdobných povinností, jaké svědčí účastníku řízení, zároveň musí být postih dostatečně znatelný v materiální sféře rušitele, aby v něm byla dostatečně obsažena jeho represivní funkce, aniž by ovšem byl pro něj zjevně likvidačním. Uložená pokuta by tak měla plnit jak funkci represivní, tak preventivní.
121. Ukládání trestu je založeno na dvou základních principech – principu **zákonosti** trestu a **individualizace** trestu. Zákonost je zaručena aplikací zákonných kritérií, jež jsou taxativně vymezena v ZOHS 360 (jsou jimi závažnost jednání a spolupráce s Úřadem – viz výše).⁴² Při individualizaci trestu je třeba přihlédnout ke všem specifikům konkrétního případu. Mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního deliktu, způsob spáchání správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán. Při posuzování konkrétní závažnosti správního deliktu není hlavním kritériem skutková podstata deliktu, nýbrž především intenzita skutkových okolností, s jakou došlo k porušení právem chráněných hodnot a zájmů v konkrétním případě.⁴³

⁴¹ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 27/2006 ze dne 6. 4. 2007 ve věci *ČSAD Liberec* potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 Afs 48/2007 ze dne 26. 4. 2010.

⁴² Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 77/2012 ze dne 20. 12. 2012 ve věci *Asociace užitých grafiky a grafického designu*.

⁴³ Srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Afs 1/2012 ze dne 3. 4. 2012 ve věci *Asociace užitých grafiky a grafického designu*.

122. Úřad v minulosti za účelem zvýšení předvídatelnosti a transparentnosti svého rozhodování při ukládání pokut za porušení hmotněprávních povinností stanovených zákonem o ochraně hospodářské soutěže vypracoval a na svých internetových stránkách zveřejnil „*Zásady postupu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při stanovování výše pokut podle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění*“ (dále též „*Zásady*“). Tyto Zásady popisují postup Úřadu při kalkulaci konkrétní výše pokuty ukládané dle § 22 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění platném do 31. 8. 2009. Zásady neupravují podrobnosti k ukládání pokut sdružením soutěžitelů, a proto je lze na daný případ využít pouze z hlediska základních principů.
123. Z judikatury vyplývá, že v oblasti správního trestání je třeba v zásadě aplikovat principy trestního práva.⁴⁴ Jedním z těchto principů je princip absorpce. Dle tohoto principu se ukládá sankce podle nejpřísněji postižitelného činu. Předmětem správního řízení je několik typově stejně závažných správních deliktů, Úřad proto posuzoval míru škodlivého účinku jednotlivých deliktů na hospodářskou soutěž, aby mohl určit nejzávažnější z nich a ostatní zohlednit coby přitěžující okolnosti v souladu se zásadami správního trestání. Možné dopady omezení soutěžitelů v oblasti aktivního marketingu (§ 9 odst. 1 písm. a/ Profesního řádu) a omezení členů KVL soutěžit u zakázek vyhlášených chovateli mimo zákon o zadávání veřejných zakázek (§ 9 odst. 1 písm. c/ Profesního řádu) považuje Úřad za méně závažné než u omezování možnosti přechodu odběratelů (chovatelů) mezi veterinárními lékaři. Úřad následně přistoupil k porovnání obou inkriminovaných ustanovení § 11 Profesního řádu. Zatímco ustanovení § 11 odst. 5 písm. c) má silně doporučující charakter a dopadá pouze na chování členů Komory při střetu nabídky a poptávky po jejich službách (při konzultaci či odkazu na poskytovatele služeb), druhé ustanovení, tedy § 11 odst. 6, má striktně zakazující charakter pro členy KVL a k tomu přímo brání chovatelům získat na trhu alternativní plnění, pokud nedošlo k úplnému ukončení vztahu (s vypořádáním práv a povinností z něj) s dosavadním dodavatelem veterinárních služeb. Přestože posledně popsany delikt trval nejkratší dobu, považuje jej Úřad ze zmíněných důvodů **za nejzávažnější porušení zákona**. Proto v rámci uplatnění absorpční zásady Úřad uložil pokutu za tento správní delikt; spáchání ostatních správních deliktů pak bylo posouzeno jako přitěžující okolnost (viz dále).
124. KVL je samosprávnou stavovskou organizací veterinárních lékařů zřízenou na základě zákona o Komoře. KVL nevyvíjí vlastní ekonomickou aktivitu na trhu veterinární léčebné a preventivní činnosti. Úřad tedy v daném případě s ohledem na nepodnikatelský charakter KVL za horní hranici považoval částku 10 milionů Kč.
125. Při stanovení výše pokuty použil Úřad správního uvážení, přičemž postupoval následujícím způsobem.
126. Pro účely stanovení výchozí částky pokuty vycházel Úřad z účetních výkazů KVL z let 2010-2013. Dle zákona o Komoře tvoří příjmy Komory členské příspěvky, dotace, pokuty, dary a jiné příjmy. Kromě členských příspěvků (které mají největší podíl na celkových příjmech

⁴⁴ Srov. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 8/2007 ze dne 22. 10. 2007 ve věci *RWE Transgas* a rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 5 Afs 9/2008 ze dne 31. 10. 2008 ve stejné věci.

Komory)⁴⁵, výnosů z pokut a náhrad nákladů řízení, úroků z vkladů na bankovních účtech, má Komora určité příjmy z vlastních aktivit jako je publikační činnost, pořádání kurzů a seminářů, prodej identifikačních petpasů zvířat. Největší výdaje má Komora na nákladech za služby (cestovné, náklady na reprezentaci) a na osobních nákladech (zejm. mzdové náklady).

127. Za rok 2013 činily náklady Komory 19.098.000,- Kč a výnosy 18.957.000,- Kč, tj. byla vykázána ztráta (hospodářský výsledek po zdanění činil mínus 141.000,- Kč). V roce 2012 KVL skončila účetní rok rovněž se ztrátou, a to ve výši 950.000,- Kč. V letech 2010 a 2011 skončila KVL účetní rok s kladným výsledkem hospodaření. Z rozvahy k 31. 12. 2013 vyplývá, že k tomuto datu měla Komora na účtu a v pokladně 16.215.000,- Kč. Tyto finanční prostředky byly kryty z vlastních zdrojů ve výši 18.008.000,- Kč (tzn. ze zdrojů, které nepochází z úvěru, půjček a podobně). K témuž datu dle předložené rozvahy měla Komora závazky ve výši 2.002.000,- Kč. Z těchto údajů lze dovodit, že k 31. 12. 2013, pokud by byly zaplacený shora uvedené závazky, měla by Komora k dispozici 14.213.000,- Kč na účtech a v pokladně.
128. Kromě hospodaření KVL za rok 2013 (a zohlednění jejího hospodaření v letech 2010, 2011 a 2012) Úřad při stanovení výše pokuty dále posoudil závažnost správního deliktu včetně způsobu jeho spáchání a jeho následků a okolností, za nichž byl spáchán a následně přihlédl k jednání KVL v průběhu správního řízení a k její snaze odstranit škodlivé následky správního deliktu.
129. Co se týče **závažnosti správního deliktu**, je třeba při určení konkrétní výše pokuty zohlednit jak typovou, tak konkrétní závažnost jednání, jež je předmětem správního řízení.
130. V tomto rozhodnutí Úřad konstatoval, že přijetí ustanovení § 11 odst. 6 Profesionálního řádu KVL, je porušením § 3 odst. 1 ZOHS 360, neboť účastník řízení přijal zakázané rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které mělo za cíl narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu (jde o jednání spadající pod dohody o rozdělení trhu). Mezi nejzávažnější protisoutěžní rozhodnutí sdružení soutěžitelů z hlediska jejich dopadu na soutěž patří rozhodnutí sdružení soutěžitelů týkající se cen, cenové politiky členů sdružení a praktik cílících na rozdělení trhu. S ohledem na to hodnotí Úřad přijetí ustanovení § 11 odst. 6 Profesionálního řádu jako **velmi závažné porušení ZOHS 360** (z hlediska Zásad jde o kategorii nejzávažnějších porušení soutěžních pravidel).
131. Co se týče posouzení konkrétní závažnosti správního deliktu KVL, uvádí Úřad, že ve správním řízení nebyl prokázán faktický dopad zakázaného rozhodnutí sdružení soutěžitelů na hospodářskou soutěž jako takovou. Nebezpečným však Úřad shledává potenciální narušení soutěže, k němuž mohlo na základě předmětného rozhodnutí sdružení soutěžitelů docházet. Předmětné rozhodnutí Komory omezuje volnou soutěž mezi veterináři na trhu veterinárních léčebných a preventivních činností. Rozhodnutí Komory se dotýká zejména chovatelů podnikajících v oblasti chovu bravy, koní, ryb, skotu, drůbeže, apod. U těchto podnikatelů dochází k tomu, že v případě dluhu za veterinární činnosti se jim zhoršuje dostupnost

⁴⁵ Členské příspěvky představují v tom kterém účetním roce 60-90 % všech příjmů Komory. V roce 2013 činily 12.240.000,- Kč. Roční členský příspěvek pro držitele osvědčení k výkonu veterinární činnosti je 3.850,- Kč. Roční členský příspěvek člena, který není držitelem osvědčení, je 1.250,- Kč.

veterinárních služeb, což ovlivňuje (snižuje) efektivitu jejich podnikání a ve svém důsledku může zasahovat i živočišnou prvovýrobu. Rozhodnutí dále členům KVL omezilo možnost uplatnit své služby u všech chovatelů, když zejména veterinárními lékaři nově vstupujícím na trh byl ztížen přístup k zakázkám právě dlužících chovatelů.⁴⁶ Ve vztahu ke konkrétní závažnosti správního deliktu KVL lze na základě výše uvedeného uzavřít, že porušení právem chráněných hodnot a zájmů – tedy zájmu na fungující hospodářské soutěži, bylo v posuzovaném případě **vysoké intenzity**.

132. Co se týče způsobu spáchání a dalších okolností deliktu, Úřad přihlédl k tomu, že KVL sdružuje všechny podnikající soukromé veterinární lékaře v ČR⁴⁷ (přes 3000 veterinárních lékařů). Z hlediska geografického pokrývá jednání KVL území celé České republiky. Předmětné ustanovení Profesního řádu bylo schváleno nejvyšším orgánem Komory – sněmem, na němž mají právo hlasovat všichni její členové, jimiž jsou především soukromí veterinární lékaři, jichž se předmětné ustanovení přímo dotýká. Neplnění ustanovení Profesního řádu bylo možné disciplinárně postihnout. S aktuálním zněním Profesního řádu (stejně tak jako s ostatními stavovskými předpisy) jsou členové Komory seznamováni na oficiálních internetových stránkách Komory nebo prostřednictvím měsíčního periodika Zvěrokruh zdarma zasílaného všem členům Komory. Delikt měl dlouhé trvání, a to od 5. 11. 2005 do 29. 1. 2013, tj. více než 7 let.
133. V obdobných případech rozhodnutí sdružení soutěžitelů Úřad v minulosti ukládal pokuty ve výši několika set tisíc Kč.⁴⁸ Úřad s KVL vedl již dříve pravomocně skončená správní řízení, kdy v jednom z nich (sp. zn. S 70/00) bylo dne 7. 12. 2000 vydáno rozhodnutí, že KVL porušila ustanovení § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb. stanovením minimálních cen za posouzení RTG snímku kyčelních kloubů psů, za což byla pokutována částkou 200.000,- Kč. Další řízení s Komorou (sp. zn. S 74/03) se týkalo principiálně stejného ustanovení, kvůli kterému je mj. vedeno i toto správní řízení (ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu KVL). Komoře za přijetí tohoto ustanovení byla uložena pokuta 200.000,- Kč.⁴⁹ Takto vysoká pokuta představovala 2,5 % z celkového objemu vybraných členských příspěvků.
134. Zde Úřad poznamenává, že neexistuje právo na legitimní očekávání, že dříve uložená výše pokuty nebude překročena, ani že bude použito stejného algoritmu pro její výpočet, jestliže jsou pro odlišný postup dány v posuzovaném případě důvody.⁵⁰
135. Na základě uvedeného a s ohledem na prosazující se požadavek na zajištění účinnější aplikace soutěžního práva a související postupný trend navyšování pokut⁵¹, stanovil Úřad

⁴⁶ Viz poznámka pod čarou č. 30.

⁴⁷ S výjimkou hostujících veterinárních lékařů.

⁴⁸ Srov. rozhodnutí Úřadu sp. zn. S284/2007/KD ze dne 12. srpna 2008 ve věci *České lékárnické komory* (za opakované porušení zákona uložena pokuta 1 milion Kč) a rozhodnutí Úřadu sp.zn. S161/2007/KD ze dne 4. června 2008 ve věci *Sdružení pohřebnictví v ČR* (pokuta 500 tisíc Kč).

⁴⁹ Komoře bylo současně uloženo zrušit ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu KVL, což učinila. V listopadu 2005 Komora na sněmu schválila znovuzařazení předmětného ustanovení (v mírně pozměněné podobě) do Profesního řádu KVL.

⁵⁰ Srov. rozsudek tehdejšího Evropského soudního dvora C-76/06 ze dne 7. 6. 2007 ve věci *Brittania Alloys & Chemicals vs. Komise*.

výchozí částku pokuty za delikt přijetí § 11 odst. 6 Profesionálního řádu ve výši 370.000,- Kč – tj. v úrovni 3,7 % maximální hranice pokuty 10 mil. Kč.

136. V průběhu správního řízení účastník řízení s Úřadem **spolupracoval a snažil se odstranit škodlivé následky správních deliktů** - po zahájení správního řízení vytýkaná ustanovení přešla do latentní fáze a nebyla ze strany KVL uplatňována. Předmětná ustanovení § 9 a § 11 Profesionálního řádu KVL označila za přežitá a po cca 3 měsících od zahájení tohoto správního řízení je sistovala a o tomto kroku informovala členskou základnu. Toto jednání Úřad pokládá za polehčující okolnost a snížil proto výchozí částku o 15 %.
137. Úřad dále posoudil, zda jsou dány další **přítěžující či polehčující okolnosti**, které jsou důvodem ke zvýšení či snížení pokuty. Všechny přítěžující a polehčující okolnosti je třeba zhodnotit jak jednotlivě, tak ve vzájemném kontextu.
138. Jako přítěžující okolnost Úřad vyhodnotil **opakování deliktu**, neboť účastník řízení se nedopustil porušení zákona o ochraně hospodářské soutěže poprvé. Jak bylo popsáno výše, Úřad s KVL vedl již dvě pravomocně skončená správní řízení. První řízení z roku 2000 se týkalo stanovení minimálních cen za posouzení RTG snímku kyčelních kloubů na DKK psů. Ve vztahu k tomuto jednání Úřad přitížil za recidivu 10 % výchozí částky. Co se týče druhého řízení vedeného s KVL v roce 2003, šlo o shodné jednání jako nyní, což Úřad hodnotí jako zvláště přítěžující okolnost, a proto Komoře přitížil 15 % výchozí částky.
139. Úřad přihlédl k **formě zavinění** (subjektivní stránce jednání účastníka řízení), kdy šlo o úmyslné jednání (viz výše). Skutečnost, že se účastník řízení dopustil úmyslného porušení ZOHS 360, považuje Úřad za přítěžující okolnost, kterou promítl do konečné výše sankce jejím navýšením o 20 % výchozí částky.
140. Úřad jako přítěžující okolnost dále zohlednil přijetí ust. § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c) a § 11 odst. 5 písm. c) Profesionálního řádu KVL. Tato další **protisoutěžní jednání** nelze v souladu s absorpční zásadou trestání sankcionovat samostatně a jednotlivé pokuty počítat, musejí však být zohledněny jako významné přítěžující okolnosti. Dle principů obsažených v Zásadách může Úřad zvýšit výchozí částku pokuty po zohlednění všech přítěžujících okolností až o 50 %. Pokud by Úřad za tato další protisoutěžní jednání přitížil byt jen 10 % za každé z nich, přesáhl by zjevně hranici 50 %, neboť v součtu by vyšlo celkové přitížení ve výši 75 % výchozí částky. Úřad tedy v souladu s pravidlem přistoupil k přitížení v maximální výši, tedy o 50 % výchozí částky.
141. Při uplatnění všech výše uvedených zákonných východisek a základních zásad při ukládání pokut a po zohlednění hospodářských výsledků účastníka řízení stanovil Úřad **výslednou** výši pokuty na **499.500,- Kč**. Takto stanovená výše pokuty představuje cca 5 % z maximální možné částky pokuty (10.000.000,- Kč).

⁵¹ Viz rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 22/2009 ze dne 1. 11. 2010 ve věci *Sdružení pohřebnictví v ČR*, kde soud uvádí (cit.): „...Má-li být tedy zajištěno účinné vymáhání soutěžních pravidel, musí být umožněn postupný nárůst výše ukládaných pokut...“.

142. Uvedená výše pokuty činí cca 4 % z celkového objemu vybraných členských příspěvků v roce 2013. S ohledem na celkové finanční a majetkové poměry KVL popsané v bodě 127 považuje Úřad schopnost účastníka řízení pokutu uhradit za prokázanou.
143. Účastník řízení splnil všechny podmínky pro narovnání (viz výše), proto Úřad snížil pokutu o 20 %, tj. na částku **399.600,- Kč**. Tato pokuta je ukládána v rozmezí stanoveném zákonem, resp. byla uložena při spodní hranici zákonného rozpětí. Po porovnání s příjmy, výdaji a ziskem/ztrátou KVL nejde o pokutu zjevně likvidační a nepředstavuje hrozbu pro další existenci KVL.
144. Úhrada se provede na účet Celního úřadu pro Jihomoravský kraj, číslo účtu 3754-17721621/0710, variabilní symbol – identifikační číslo účastníka řízení.

Nápravná opatření

145. Úřad neuložil účastníku řízení žádné nápravné opatření, neboť KVL na XXII. sněmu konaném dne 30. listopadu 2013 schválila změny ustanovení § 9 odst. 1 písm. a), § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesionálního řádu tak, že tato nejsou nadále v rozporu se ZOHS 360. Zápisy z veškerých jednání sněmu KVL, včetně provedených změn stanovských předpisů, jsou publikovány v usnesení, které je zveřejňováno v časopise vydávaném KVL a všichni členové byli o příslušné změně Profesionálního řádu informováni. Členové Komory měli taktéž možnost se s těmito usneseními dále seznámit na internetových stránkách KVL www.vetkom.cz.

VIII. Náklady řízení

146. Vzhledem k faktu, že Úřad v rámci správního řízení dospěl k závěru, že účastník řízení jednáním, jež v rámci správního řízení Úřad posuzoval, porušil § 3 odst. 1 zákona, tedy porušil svou povinnost neuzavírat zakázané dohody narušující soutěž na relevantním trhu, je splněna podmínka daná v § 79 odst. 5 správního řádu, jsou tedy splněny zákonné předpoklady pro uložení náhrady nákladů správního řízení účastníku řízení. Výši paušální částky stanovil Úřad na 2.500,- Kč. S ohledem na délku řízení a rozsah prováděného dokazování má Úřad za to, že se jednalo o zvláště složitý případ, tudíž základní paušální částku 1.000,- Kč navýšil o 1.500,- Kč.
147. Náklady řízení je účastník řízení povinen uhradit ve lhůtě do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Úhrada se provede na účet Úřadu vedený u České národní banky v Brně, číslo účtu 19-24825621/0710, konstantní symbol 1148, jako variabilní symbol se uvede kmenová část daňového identifikačního čísla účastníka řízení.

IX. Závěr

148. Ze všech uvedených důvodů Úřad konstatuje, že bylo prokázáno spáchání správních deliktů dle § 3 odst. 1 zákona spočívajících v přijetí ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) v části bránící členům Komory nabízet veterinární zákroky bez předchozího vyžádání chovatelem, § 9 odst. 1 písm. c), § 11 odst. 5 písm. c) a § 11 odst. 6 Profesionálního řádu a Úřad tedy rozhodl v souladu s § 67 odst. 1 správního řádu, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

POUČENÍ

Proti tomuto rozhodnutí může účastník řízení dle § 152 odst. 1 a odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 83 odst. 1 a § 85 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podat do 15 dnů od jeho doručení rozklad, o kterém rozhoduje předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Rozklad se podává u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Včas podaný a přípustný rozklad má odkladný účinek.

otisk úředního razítka

JUDr. Michal Petr, Ph.D.
místopředseda Úřadu
pověřený řízením Sekce hospodářské soutěže

Obdrží

Mgr. Tomáš Vácha, advokát
Dřevařská 855/12
602 00 Brno

Vypraveno dne

viz otisk razítka na poštovní obálce nebo časový údaj na obálce datové zprávy